

6. 5
M. Erici Müller, alias
Vyolberti, Schola veterie
Hildesiap.r.

RECTORIS

REFUTATIO

absurda ac injuriosa

DISCUSSIONIS

DE ANALYSI LOGICA,

M. Statij Buscheri, Pastoris

Hannov.

HILDESIAE
Typis Joachimi Gösselij
M. DC. XXXVI.

Thesis I.

Isi ex Aphorismis meis ad Tabul.
Rhet. & ex Responsione ad Disqui-
sit. Buscheri satis liquet, Topica illis
locis vel argumentis Invent. sive in
textu sive extra textum aliquem
collocentur, thema seu summam illi-
us ostendi non posse, tamen quum
Buscherus omnia manibus pedibusq; obnixè faciat, non ut
veritas vincat, quemadmodū debebat, sed ut errores su-
os analyticos palliet, usq; imperita iuventuti imponat, ve-
ritatis asserende causā, negotium illud analyticum aliis
nonnihil ordiemur.

2. Includemus autem ipsum sequentibus membris,
idq; pro instituti nostri ratione breviter. 1. Quum ad
Logicam Analyses istas pertinere velit, pancula quedam
de natura Logica pramittemus. 2. Considerabimus,
an Conversio Enunciationum, Reductio syllogismorum
& doctrina Modalium sint inanes subtilitates ac futili-
tates, quemadmodum Disquisitio & Discussio loquun-
tur. 3. Quo sine observata Topica, & quid sit argu-
mentum Topicum juxta veteres. 4. Quomodo Ramus
argumentum definiat, quodq; ista Definitio ex ipso Ra-
mo evertatur. 5. Num ii loci Top. ut à Ramo tradun-
tur, ad finem Logicae faciant. 6. Num ille, qui è verbis
textus in scripto aliquo istos locos sive argumenta Invent.
monstrat, dicatur resolvere Logicè. 7. Num istis locis
Top. textus aliquis possit declarari ac thema monstrari.
8. An $\sigma\chi\epsilon\sigma\iota\varsigma$, seu affectio mutua rerū, loco thematis re-
cte substituatur à Statio, eò quod thema, summam, argu-
men-

mentum epistole, orationis &c. synonyma afferit lib. I. Instit. Log. c. 2. 9. Num ex his illa locis Top. monstratur, an verò verbi textus. 10. Respondetur ad nonnulla istius impura Discussionis, quæ quidem verbo digna visa fuerunt. De nugis, quæ non tetigi, ut & Locis Communibus, quibus nusquam non ineptè chartam implet, itemq; de iis, quæ nihil ad rem faciunt, iterum gratulabitur Ramistica veritati, ut p. 9. & 10. Discus. fecit. 11. Vltimū membrū exhibet nonnullos ex medijs terminis, id est injurioses verbi, quibus in Discus. & Disquisit. certavit.

I.

3. Quum veritas, quæ mentis humana perfectio est, in paucis, utpote primis principiis & objectis sensuum, pateat; in cæteris varie abscondita sit, omnino opus fuit instrumento aliquo, quo abdita veritas sine errore erueretur dextreque intellectui ostenderetur, illudque communiter appellatur Logica.

4. Tria autem in Logica consideranda veniunt I. FINIS 2. OBJECTVM 3. INSTRUMENTA sive MEDIA ad finem eum ducentia. FINIS Logica, ut dictum, est veritas: in veritatis enim investigatione intellectum dirigit Logica, ne ibi hallucinetur. OBJECTVM sunt res dubia: in manifestis enim Logica opus non est. Sed objicitur cap. 8. Centonis German. p. 95. Haben die authores vernünfftig von einem Dinge geschrieben/so muß sich auch ja die Vernünfftunst Logica darin sehen lassen. Itemq; lib. I. Instit. Logic. c. 1. Consect. 4. Usus Logicæ tam latè patet, quàm usus humanæ rationis. Hisce redditur ratio, quare & Ramistis boni scriptores Locis Top. seu argumentis istis Invent. tam misere excarnificentur. Veram in ipso statuit

A 2

limine

limine impingit Buscherus, dum opinatur tam latè pate-
re Logicam, quàm usum rationis, seu intellectum nihil o-
perari posse, nisi auxilio Logicae. Sanè ut prima principia,
tam theórica, quàm practica intelligat, non habet ratio à
Logica, quemadmodum etiam, ut ideas rerum concipiat;
quum ratio humana sermones omnis generis instituit, in-
telligit absq; Logica, ut experientia docet. Et quaso,
quid Terentio, Plauto, Virgilio, Ciceroni, Livio, Plutar-
cho, &c. in manifestis narrationibus cum Logicis? Non
credo Discussionis autorem statuere, illos scriptores sine
intellectu narrasse. Caterum in abusum illum locorum
Topic. postea diligentius, Deo juvante, inquiremus.
Obiectum igitur Logicae constituunt res dubiae.

§. Loco rerum dubiarum è Metaphysicis decem
summa Genera sumuntur breviterq; ac quantum ad fi-
nem Logicae satis est, explicantur. Quum enim compen-
diū pane sint omnium rerum (sola Transcendentia ex-
cipiuntur) decem Prædicamenta, Logica studiosus pri-
mum isto modo subjecti vel objecti sui gustum quendam
consequitur: secundò rerum distinctiones discit, quibus
nullatenus carere potest: quam diu enim quis hanc rerum
divisionem ignorat, tam diu non solum infelicitè ac ca-
lamitosè disputat, sed vix quicquam percipere rectè valet.
Et quum Logica solus fere prædicationibus ac Enunciationibus
finem suum, nempe inquisitionem veritatis, obti-
neat, prædicamenta ea ratione docentur adeoq; debent
in Logicis, ut prædicata in Enunciationibus naturaliter
fieri possint. Istos modos prædicandi naturales, quia
maximè ad finem Logicae faciunt, Prædicabilia exhibent.
Reliquas utilitates vide apud Malchum Por-
phyrium.

6. Doctrinam illam Prædicabilium Antepredica-
menta adhuc perficiunt, quia 1. vera Genera à non ve-
ris Generibus discernunt, dum Æquivoca, Analoga &
Univoca explicant. 2. ostendunt, quedam mutato ca-
su, quedam non mutato casu predicari. 3. Quedam
complexè, quedam incomplexè dici &c. 4. Quedam
mediate, quedam inmediate enunciari. Denique quod
ad subjecti declarationem desit, explicatio quorundam
terminorum, quorum in Prædicamentis mentio facta
fuit, subnectitur, perfunctorie tamen: Aliàs Oppositio
terminorum, Prius, Simul, Habere ad Metaphysicam
pertinet, Motus ad Physicam.

7. Ad eum modum preparato Obiecto succedunt
MEDIA seu INSTRUMENTA, quæ inserviunt vel eruenda
ac significando vero, vel proponendo ipsum alijs. Eru-
enda veritati destinatus syllogismus & quæ eò perti-
nent: Ordo, Definitio & Divisio eidem veritatè
commode tradenda ancillantur. Interim syllogismi
cura in Logicis est primaria: Ordinis, Definitionis &
Divisionis, secundaria.

8. Syllogismus postea dispescitur in duas partes,
Formalem & Materialem, à se invicem distinctissimas:
nam Formam optimam, pessimus tamen esse potest syllogis-
mus in Materia, & vice versam. Et quoniam æquivalens
seu interpretatio animi conceptus evulgat, Aristoteles ut
rem è suis principiis more suo arcesseret, de Nomine &
Verbo, utpote de minima seu simplici interpretatione
hoc loco egit, unde postea confit illa interpretatio, quæ
supposita vera aut falsa denominat, diciturque interpreta-
tio composita sive Enunciatio. Enunciationes illæ di-
viduntur in Simples & Compositas: Simples deinde

in Absolutas seu de inesse & Modales. Composita Enun-
nunciationes sunt Copulativa, Disjunctiva & Conditio-
nales: Affectiones Enunciationum sunt Quantitas,
Qualitas, Finitas, Infinitas, Oppositio, Equipollentia
& Conversio &c.

9. Illa ita exposita excipit doctrina Syllogismo-
rum; ubi post Definitionem Syllogismi DICTVM de
OMNI & DICTVM de NVLLO, principia illa natura-
lia concludendi, proponuntur, ex quibus omnis legitima
consequentia dependet: deinde explicantur Figura Syl-
logismorum, Modi Figurarum, syllogismi Absoluti, Mo-
dales, Compositi, Rationes confirmandi legitimam conse-
quentiam. Deniq; imperfectae argumentandi formae
traduntur; sicq; pars Formalis concluditur.

Pars Materialis syllogismi pro diversitate materierum,
scientifica nimirum & probabilis, tribuitur in Apodi-
cticen & Topicen: nam plurimum materiae istae sive ra-
tiones terminorum differunt, ut postmodum fusius ex-
planabitur. Deniq; ne aliorum sophismatis, quae veri
speciem habere videntur, decipiamur, in fine de Elenchis
sophisticis agitur. Haecq; ferè est summa eorum, quae in
Logicis traduntur: quae summa Logica nostra si conse-
ratur cum illa, quam adversarius in Centone German.
cap. 11. p. 152. & seq. fecit, apparebit, quàm ridiculè
& propè sine omni intellectu ibi scripserit.

10. Quum verò in eiusmodi disciplina, quae sub-
jectum operationis habet, uti haec, omnia ex fine illius
dependeant modumq; considerandi inde accipiant, adeò
ut nihil ibidem tradi debeat, quod illum non respicit,
finis iste usq; sit in oculis. Inde enim ratio redditur,
quare Orationes Optativæ, Interrogativæ, Voca-
tivæ,

divæ Imperativæ, itemq̄ nonnullæ compositæ,
quæ comparationis seu Relationis nominant, è
Logicis efficiantur, nempe quia ad finem Logica, qui ve-
ritas est, nihil faciunt. Ut autem istæ orationes è
Logicis eliminantur, ita etiã omnes eæ formæ syllogisticae,
in quibus falsa conclusio ex veris præmissis colligitur, idq̄
ob eandem rationem.

II.

Cum inter instrumenta illa Logica, quæ nobis istum
finem procurant, & quidem in parte Formali, continea-
tur Conversio Enunciationũ, Reductio syllogismorũ &
doctrina Modalium, Antagonista in Disquis. pag. 113. &
114. & Discuss. pag. 75. ut suum erga studium verita-
tis animum probet, ea instrumenta veritatis vocat ina-
nes subtilitates & futilitates. Humanis lector, si instru-
mentum veritatis, quod est Logica perfectum esse debet,
nonne omnes eruendi veritatem rationes explicet?
Imo cum eo fine Logica observata, ut in obscuris ac du-
biis mentem nostrã dirigat, ne à veritatis tramite aber-
ret, profectò instrumenta subtiliora & in quorum usu
facilior est lapsus, præ aliis notanda fuerint, ne ignoran-
tia illorum veritatis inquisitioni obset. Sed ab istâ calu-
mniã ipsa hæc instrumenta ex Logicis huc apposita facile
sese vindicabunt. Sequitur ergo de Conversione.

12. Conversio Enunciat. est cum ex subiecto
Enunciationis fit predicatum & ex predicato subiectum
ut: Nullus homo est lapis, Nullus lapis est homo.
Prior, quæ convertitur, dicitur conversa, posterior, in
quam convertitur, convertens.

13. Conversio eæ est triplex, simplex, per acci-
dens & per contrapositionem.

14. Simplex conversio est, quum ex subiecto fit predicatum & ex predicato subiectum, manente eadem quantitate & qualitate enunciationum. Ita convertitur Universalis negans ut: nullus equus est canis, nullus canis est equus; & particularis affirmans ut: Quidam homo est doctus, quoddam doctum est homo.

15. Conversio per accidens est, quum convertitur enunciatio ita, ut maneat eadem qualitas, sed mutetur quantitas. Sic convertitur universalis affirmans in particularem affirmantem ut: Omnis homo, est animal, quoddam animal est homo.

16. Conversio per contrapositionem est, cum ita enunciatio convertitur, ut ex finita affirmante fiat infinita negans, vel ex finita negante infinita affirmans. Hoc modo convertuntur universalis affirmans & particularis negans. Universalis affirmans finita convertitur in universalem negantem infinitam infiniti subiecti ut: Omnis equus est substantia, E. Quicquid non est substantia, non est equus. Particularis autem negans finita finiti predicati in particularem affirmantem infiniti subiecti ut: Quidam homo non est doctus E. quoddam non-doctum est homo.

17. Conversionis utilitas ac necessitas contra hunc Ramistam sic ostenditur. Quum diversa sint Enunciationes, omnium autem non idem convertendi modus, sicut monstratum, adeo ut facile hic cuiquam imponi possit ac fieri, ut quis alienam enunciationem pro sua cogatur defendere, modi illi conversionum ab eo, qui veritatem recte inquirere vult, ignorari sine dispendio veritatis nequeunt. Ratiocinamur enim hic ita: si Conversa est vera, convertens quoque vera est, si falsa est convertens, falsa

falsa est etiam conversa. v. g. dicas omnes veræ
virtutis actiones esse cum voluptate conjunctas
aliquis autem e familia Epicuri ita eam formet, quic-
quid cum voluptate est conjunctum, veræ virtutis
est actio, agnoscesne hanc pro vera convertente & sic pro
tua, an dices malè illam in hanc esse conversam, eo quia
conversa verâ, convertens falsa est? absq; dubio posterius
dices, si verum dices: quomodo autem id dices, quando
hanc doctrinam ignoras?

18. Et cum Ramus ipse Catholici axiomatis conver-
sionem veram & legitimam esse fateatur lib. 2. Schol.
Dial. c. 1. idemq; Statius lib. 2. Institut. Log. cap. 3. & 12.
probet, quo jure è logicis evincitur conversio à Ramistis?
Profecto si tota Enunciationum conversio est sophistica,
Conversio quoq; Enunciati tertiæ legis, quam sapientia
vocant Ramei, sophistica erit: vel si nihilominus conver-
sio illa Enunciati tertiæ legis non est Sophistica, sequitur
quandam conversionem esse conversionem & non esse conver-
sionem ita:

Omnis conversio est sophistica

Quædam conversio non est sophistica

Est quædam conversio non est conversio.

Præterea ostendat Statius, quando hæc universalis negans
Nullus homo est lapis, Nullus lapis est homo
simpliciter convertitur, quare ista reciprocatio in negante
sit vitiosa, in affirmante autem hac Omnis homo est
rationalis, Omne rationale est homo non sit vitio-
sa &c.

19. Conversio ista Enunciationum deinde vel ma-
ximè necessaria est ad demonstrandū syllogismos secundæ
& tertiæ figuræ, quomodo ex naturali luce Dicti de omni

de nullo dependeant, cum consequentia earum haud paulo obscurior sit in illis, quam in prima figura: nam prima Figura non solum habet illationis necessitatem, ut secunda & tertia figura, sed etiam evidentiam necessitatis illius.

20. Quod ut eò rectius percipiatur, fundamenta seu principia omnis bonæ conclusionis breviter è Logicis huc apponemus. Sunt autem, ut liquet, duo: Dictum de omni & Dictum de nullo.

21. Dictum de omni est: Quicquid dicitur de omni, hoc etiam dicitur de cunctis, quæ sub illo continentur, ut: Omnis homo est animal. Omnis Germanus est homo. Ergo omnis Germanus est animal. Hic in maiori propositione animal predicatur de Omni homine, Ergo necessario etiam de Germano, qui sub homine continetur.

Dictum de nullo est: Quicquid removetur ab omni, removetur etiam de cunctis, quæ sub illo comprehenduntur, ut:

Nullus homo est lapis
Omnis Italus est homo
Ergo Nullus Italus est lapis.

Hic lapis in maiore propositione removetur de omni homine, Ergo necessario etiam de Italo, quia Italus sub omni homine comprehenditur.

22. Dictum de omni est fundamentum omnium syllogismorum affirmantium: Dictum de nullo est principium ac fundamentum omnium syllogismorum negantium. Hæcque Dicta adeò evidentia sunt, ut pro monstro sit, qui ea in dubium vocare velit.

23. Tres autem sunt Figura syllogismorum, quæ

orientur à triplici dispositione medii termini. Aut enim
Medius terminus est subiectum in maiore propositione &
prædicatū in minore seu assumptione & dicitur prima
Figura: aut idē Medius terminus est prædicatū in utraq;
premissarū, & est secunda Figura: aut deniq; est subiectū
utrobq;, & est tertia Figura. Quarta Figura reiicitur,
quia principia ea naturalia concludendi perturbat.

24. Singula ista Figura suos habent Modos, qui
negligi non debent ab inquisituro veritatem. Suntq; in
Prima Figura: Barbara, Celarent, Darii, Ferio: In
secunda Fig. Cæsare Camestres, Festino, Baroco:
In tertia Fig. Darapti, Felapton, Disamis, Datisi,
Bocardo, Ferison.

25. Lux ea Dictorum de omni & de Nullo, ut syl-
logismos secunda & tertia figura illuminet, necesse est, uti
ad primā Figurā reducatur, in quā illa dicta actu radiāt,
cum in cæteris Fig. saltem potentiā esse inveniuntur: idq;
quando fit, cum medius terminus medio, hoc est suo loco
collocatur maximeq; apparet, quomodo maiorem & mi-
norem terminos contingat, quamq; conjungendi vel dis-
jungendi ipsos facultatem habeat.

26. Proinde syllogismi, qui nulla evidentiā in-
digent ad veritatis ostensionem, jure præferuntur iis, quā
aliis remediis, ut eorum consequentia liquido appareat,
opus habent.

27. Ex hoc fundamento prima Figura syllogismi
perfecti appellantur, secunda & tertia Figura syllogis-
mi, imperfecti. Perfectio prima figura etiam inde
cognoscitur, quia in omni qualitate & quantitate
concludit, id est construuntur hic syllogismi affirman-
tes, negantes, universales, particulares, cum in
secun-

Secunda Figura tantum negantes formentur, in tertia Fig. solummodo particulares.

28. *Reductio ea est duplex: Ostensiva & per Impossibile. Reductio ostensiva fit per propositionum Conversionem vel transpositionem, manente eadem Conclusionem, vel eius convertente: quae Reductio praecipue attenditur: nam eadem, quae per Impossibile est, ostenditur auntaxat certitudo consequentia, potissimum Secunda & tertia figura.*

29. *Reductio ostensiva ut expeditè fiat, observandae sunt in modis Figurarum Consonantes initiales, mediae & finales. Initiales sunt 4. B. C. D. F. & ostendunt, ad quem modum primae figurae, syllogismi secundae & tertiae figurae reducantur, nempe Cæsare & Camestres ad Celarent; Darapti, Disamis, Datisi ad Darii; Festino, Felapton, Ferison ad Ferio.*

30. *Excipiuntur hic Baroco & Bocardo: Baroco reducitur ad Ferio Conversione maioris propositionis per contrapositionem ut:*

Omnis homo est animal

Quoddam corpus non est animal

E. quoddam corpus non est homo.

Hic syllogismus est in Ferio, quando maior propositio per contrapositionem convertitur ita:

Quod non est animal, non est homo.

Quoddam corpus non est animal

E. quoddam corpus non est homo.

Bocardo reducitur ad Darii transposita minore in locum maioris & conversâ per contrapositionem maiore & conclusionem, ut:

Qui-

Quidam homo non est doctus

Omnis homo est animal

E. quoddam animal non est doctum.

Minor in reductione fit maior, deinde maior & conclusio
convertuntur per contrapositionem ita:

Omnis homo est animal.

Quoddam non doctum est homo.

E. quoddam non doctum est animal.

31. Ista vero ratio reducendi ostensivè Modos
hosce Baroco & Bocardo observata est primum à recen-
tioribus, cum antea ab Aristotele eiusq; interpretibus per
impossibile reducerentur: nam aiunt, nisi hi syllogismi re-
ducantur ostensivè, non posse in iis demonstrari vim con-
sequentia ex Dicto de Omni & Nullo. Mediæ & fi-
nales consonantes sunt S, P, M. Inter quas S. notat
conversionem simplicem, P. conversionem per accidens,
M. Metathesin seu propositionum transpositionem. De-
inde observandum, eas Consonantes semper apponendas
esse vocali antecedenti.

Sic: 1. Ces Nullus homo est lapis.

e Omnis filex est lapis.

re E. nullus filex est homo.

Iste syllogismus reducitur ad Celarent: id enim indicat
litera C initialis. Cum verò in maiori sit S conso-
nans media, ea propositio simpliciter convertitur, ut:

Ce Nullus lapis est homo.

la Omnis filex est lapis.

rent E. nullus filex est homo.

2. Cam Omnis homo est animal

es Nullus lapis est animal

eres E. nullus lapis est homo.

Hic

Hic syllogismus itidem reducitur ad Celarent: illud enim monstrat initialis Consonans C: Maiorem propositionem esse loco minoris & minorem loco maioris ponendam id notat media consonans M. Deinde reliquas propositiones simpliciter converti, indicat S, ut:

Ce Nullum animal est lapis

la Omnis homo est animal

rent E. Nullus homo est lapis.

3. Da Omnis homo est animal

rap Omnis homo est substantia

ri E. quædam substantia est animal

Hic D. litera initialis Modi, ostendit ad Darij syllogismum eum reducendum esse, quod sit, si minor convertitur per accidens, ipsamque notat Consonans P. ita:

Da Omnis homo est animal

ri Quædam substantia est homo

i E. quædam substantia est animal.

4. Dis Quidam homo est doctus

am Omnis homo est animal

is E. quoddam animal est doctum.

Hic D. litera initialis vult, eum syllogismum reduci ad Darii, M. media consonans notat, minorem esse ponendam loco maioris & maiorem loco minoris; deinde S. Maiorem & minorem simpliciter converti, ita.

Da Omnis homo est animal.

ri Quoddam doctum est homo.

i E. quoddam doctum est animal.

Et sic in reliquis secunda & tertia Figura syllogismis eorumque Reductione ad primam figuram procedendum.

32. Ita fuit ostensiva Reductio: sequitur paucis de Reductione per impossibile. Reductio per

im-

impossibile fit, dum ex contradictoria conclusioni & alterâ præmissarû syllogismi imperfecti, præcipuè secunda & tertia Figura, colligimus in prima Figura (ob evidentiam, quæ ibi est) contradictoriã vel contrariam alterius propositionis ab adversario concessæ.

33. Illud fit, quando præmissa quidem conceduntur, sed consequentia reprehenditur, ad asserendam formã. Sciendum autem ubi contradictoria conclusionis ponenda sit. In secunda Figura ea ponitur loco minoris propositionis; in tertia Figura loco maioris. Exempla rem hanc declarabunt. Argumentator in secunda Figura & quidem in Casare ita:

Nullus lapis est animal
Omnis homo est animal
E. nullus homo est lapis.

Dicat aliquis se præmissas quidem concedere, sed consequentiam negare. Ibi ad consequentiam illam præbandam, ita procedo: si ea conclusio non sequitur ex præmissis illis, sequetur eius contradictoria, quæ est: quidam homo est lapis. Ista deinde posita loco minoris, producit conclusionem, quæ alteram præmissarû concessarû subvertit, ita:

Nullus lapis est animal
Quidam homo est lapis
E. Quidam homo non est animal.

Hæc contradictoria quidam homo non est animal subvertit illam Omnis homo est animal. Evincitur igitur, rectè stetisse prærem conclusionem cum illis præmissis, adeoq; formam illam esse bonam.

In tertia Figura & quidè in Mode Darapti fit eiusmodi syllogismus:

Omnis

Omnis homo est animal

Omnis homo est substantia

E. quaedam substantia est animal

Hic si forte dicat, qui cū disputas, premissas se concedere quidem, sed accusare consequentiam: tu ut consequentiā probes, regeres, si ea conclusio non sequitur ex illis premissis, sequetur eius contradictoria, quæ est Nulla substantia est animal.

Ista dein collocata loco maioris efficit cum minore conclusionem, quæ alteram premissarum subvertit, ita:

Nulla substantia est animal

Omnis homo est substantia

E. Nullus homo est animal.

Hic nullus homo est animal subvertit in priori syllogismo istam, Omnis homo est animal idq̄ contrariè, unde facile est concinnare contradictoriam: ostenditur ita, rectè sterisse priorem conclusionē cum istis premissis, adeoq̄ formam illam fuisse bonam. Hactenus de Reductione: sequitur de Modalibus.

34. Modalis Enunciatio est, quæ rem dicit esse vel non esse cum certo modo. In Enunciatione Modali habenda ratio & Dicti & Modi. Dictum appellatur in enunciatione, quod reliquum est præter Modum. Modus est determinatio quædam compositionis Dicti in quantum compositio est, aenot. in specialem habitudinem extremorum ad se invicem.

25. Tales Modi sunt 4. Necessè, Possibile, Contingens, Impossibile. Sic in hac Enunciatione: Necessè est omnem hominem esse animal. Necessè est, Modus est, Omnem hominem esse animal, Dictum est.

36. Affe-

36. *Affectiōnes Enunciatiōum Modalium sunt :
Qualitas, Quantitas, Oppositio, Equipollentia
& Conversio, ut in Enunciatiōibus absolutis.*

37. *Qualitas dicit affirmationem & negationem.
Affirmans Enunciatio Modalis est, quando Modus affir-
matur, ut : Necessesse est, nullum hominem esse e-
quum : Negans, quando Modus negatur ut : Non Ne-
cessesse est, quendam hominem esse doctum.*

38. *Quantitas dicit Vniuersalitatē & Parti-
cularitatē Enunciatiōis. Sic Enunciatio Modalis
uniuersalis est, quæ Modum habet uniuersalem; particu-
laris, quæ Modum habet particularem. Intelligitur au-
tem quantitas temporis. Modi autem Vniuersales sunt,
quæ omne tempus sive ponunt sive tollunt, ut : Necessum
est, Impossibile est; Particulares Modi sunt, qui aliquod
duntaxat tempus sive ponunt sive tollunt, ut : Contingit,
Possibile est, &c.*

39. *Oppositio Enunciatiōum Modalium est
triplex: Contradictoria, Contraria, & Subcontra-
ria. Contradictoria Modales sunt, quæ Modos eosdem
contradicientes & Dictum unū idemq; habent, ut :*

Necessum est, Platonem esse hominem

Non Necessum est, Platonem esse hominem.

40. *In Contraria Oppositione Modus requiritur
Vniuersalis; in Subcontraria Modus particularis. De-
inde accuratè Dicti ratio habenda. Dictum est vel sin-
gulare vel commune. De Dicto singulari contrariæ
sunt, quæ ex Modo Vniuersali & Dicto Contradiciente
constant, ut :*

Necessesse est, Platonem esse animal

Necessesse est, Platonem non esse animal.

B

Sub-

Subcontraria de Dicto singulari sunt, qua ex modo particulari constant & Dicta contradicentibus, ut:

Possibile est, Petrum ambulare

Possibile est, Petrum non ambulare.

41. De Dicto communi Modales vel habent Modum Necessse est, vel aliquem ex reliquis tribus. Dicta, qua Modum Necessse est, habent, sint vel contradicentia vel contraria, nunquam subcontraria. Ita contraria sunt ex Modo Necessse est:

Necessse est, Omnem hominem esse animal

Necessse est, quendam hominē nō esse animal.

Necessse est, omnem hominem esse animal.

Necessse est, Nullum hominem esse animal.

Dicta ceterorum Modorum sint vel contradicentia vel subcontraria, nunquam contraria. Sic contraria sunt:

Impossibile est, omnem hominem esse lapidē

Imposs. est, quendam hominē non esse lapidē.

Impossibile est, quendam hominē esse lapidē

Imposs. est quendam hominē non esse lapidē.

Subcontraria sunt, ut:

Possibile est, quendam hominem esse doctum

Possibile est, quendam hominē non esse doctum.

Possibile est, quendam hominem esse doctū,

Possibile est, Nullum hominem esse doctum.

42. Eadem regule hic valent, qua in absolutis, nempe 1. Contrarias Enunciations non posse simul esse veras, sed in materia contingenti posse simul esse falsas 2. subcontrarias non posse simul esse falsas, sed in materia contingenti simul veras. 3. Contradictoriarum necessario unam esse veram, alteram falsam.

43. Equipollentia duo requirit 1. Ut Modi sint ejusdem quantitatis. 2. ut Dicta ex possibili,

Contingenti & Impossibili sint eadem inter se, contradi-
cant autem Dictis ex Modo Necesse est: Inde sine nego-
tio quatuor illa *εὐζυγία* apud Aristotelem formari
possunt.

44. *Conversio Modalium eodem modo, quo abso-
lutarum Enunciationum, peragitur. Et hic fere solum
Dictum in considerationem venit. Sic simplex conver-
sio est in hisce:*

Necesse est, nullum lapidem esse hominem.

Necesse est, nullum hominem esse lapidem.

Possibile est, quendam hominem doctum.

Possibile est, quoddam doctum esse hominem. &c.

45. *Enunciationes Modales structura syllogi-
smi Modalis excipit. Modales autem syllogismi sunt
vel puri vel Mixti: Puri sunt in quibus unus idemque
modus retinetur in omnibus propositionibus, ut:*

Necesse est, omne animal esse substantians

Necesse est, omnem hominem esse animal

Ergo Necesse est, omnem hominem esse substantians.

46. *Mixti deinde miscentur vel è Modalibus
vel è Modalibus & absolutis sive de inesse. Mixtus è
Modalibus hic est:*

Necesse est, omnem Philosophum esse doctum

Contingit Petrum esse Philosophum,

Ergo Contingit Petrum esse doctum.

Syllogismus mixtus è modalibus & absoluta est iste:

Necesse est omnem Philosophum esse doctum.

Petrus est Philosophus.

II. Necesse est Petrum esse doctum.

47. *Cum deinde Modales puri & mixti illi, suas ob-
servaciones habeant, praesertim in secunda & tertia*

Figura, ne violentur Dicta de Omni & Nullo, principia ea naturalia concludendi, ut videre est hic apud Aristotelem, quomodo non habebit & turpissime se dabit responsurus ad ejusmodi syllogismū, si nesciat, verene an falso inferatur conclusio ex praemissis. Et tantum quoque de Modalibus. Quid ergo? Quemadmodū sol geminus non est, neque Thebae sunt geminae, licet furenti Pentheo videantur: ita neque ista instrumenta Logica inanes subtilitates & futilitates sunt, licet istiusmodi esse stupor Analytici nostri credat. Infero verbis Analytici ita:

Qui nihil demonstrat, sed meras calumnias dicit, non stolidus tantum & ineptus disputator, sed impius etiam & malitiosus calumniator & Diabolus jure merito audit.

At Stadius illa instrumenta è Logicis reiiciens, nihil demonstrat, sed meras calumnias dicit.

E. Stadius illa instrumenta è Logicis reiiciens, non stolidus tantum & ineptus disputator, sed impius etiam & malitiosus calumniator & Diabolus jure merito audit.

Maior est Stadii p. 13. Discuss. Minorem probat Disquisitio & Discussio ista: nam praeter calumnias, quas supra inde apposui, nulla ratio affertur, cur haec instrumenta è Logicis exterminentur.

Ramus lib. 3. Schol. Dial. cap. 12. scribit de artificibus Mechanicis, eos artificis nomine (verba sunt Rami) indignos judicari, nisi difficillimum quodque & gravissimum artis, non dico praecipuum memoriter recitare, sed opus in promptu facere atque exhibere valeant. Hac Ramus. Colligat inde de nostro artifice humanis. Lector caetera, qui in Ecclesiis ac scholas hodie censuram, sine populi tamen suffragio, sibi sumpsit.

IIII.

48. Verum cum nobis modo de analysi sermo sit, que sit à Ramistis applicatione Locorum Topicorum seu argumentorum Invent: ad textum aliquem, pauca quedam ad institutum nostrum facientia de Locis ex sententia veterum premittemus, ut eò rectius nuga illa Ramistica conspici possint. Duplex autem materia Logico substernitur, una, que nata est, ut scientiam pariat, altera, ut non nisi opinionem gignere possit; duplex illud genus materia duplicem nobis considerationem Syllogismi materialis peperit. Prior Syllogismus cum in subiecto eterno ac immutabili versetur deq; eo per primas ac immediatas causas pprias affectiones ostendat, Apodicticus sive Demonstrativus vocatur: Posterior, cum circa materiam contingentem, instabilem, inconstantem occupetur & que conditiones illas, quas Demonstratio requirit, non admittit, appellatur Topicus.

49. Sic Topicus Syllogismus nobis opitulatur, ubi Demonstrationes haberi nequeunt: si n. omnium rerum Demonstrationes darentur, Syllogismo Topico opus non esset. Quando igitur quaestio aliqua occurrit dubia seu controversa, cujus natura ἀντιθετικὴ illam Demonstrationis respuit, convertimus nos ad Topicum & consideramus, quomodo ea quaestio ex communibus & generalibus principiis confirmari vel infirmari possit, ut si non perfectam, aliqualem tamen propositae quaestionis cognitionem nobis comparemus.

50. Illa principia seu argumenta Loci Topici subministrant, indeq; sedes argumentorum appellantur. Argumenta autem dicuntur probabilia inventa ad faciendam fidem, vel probabilia principia ad quaestionem

dubiam vel confirmandam vel refutandā ē Loci de-
prompta.

§1. Et quoniam Topicus non adequatis ac immedia-
tis principiis, sed communibus, ut dictum, utitur, non nisi
τὸ ὅτι. sive rem esse, monstrare potest: cur res sit, dicere,
vires illius prorsus superat. Cum verò ita communia
sint ea principia & multis modis variant in particulari-
bus, facile fieri potest, ut applicentur, quibus nō debebant
aut non ita, quemadmodum debebant, idcirco cautē hic
procedatur & rectē antē examinentur illa principia, quā
vis utaris; quod fieri nequit, nisi cognitum tibi sit, ex qua
disciplina quodq; desumptum sit. Ducitur ex loco To-
tius ejusmodi principium: Sublatā parte, tollitur
Totum, quod de Toto Essentiali verū est: etenim, si vel
corpus vel anima, hominis tollatur, homo subsistere am-
plius nequit. De Toto autem universalī falsum est, quia
licet hominem tollas, animal tamen superesse potest in
aliis speciebus. Naturam itaq; Totorum in Metaphysicis
didiceris necesse est, qui Topica principia inde sumpta sine
errore adhibere vult.

§2. Sunt autem discipline universales tres, unde
Topicus Locus mutuatur, qui deinde in omni disputatione
principia generalia subministrare possunt: Grammatica
Logica & Metaphysica: ē Grammaticis sumit Coniu-
gata & Casus, Notatione sive Etymologia &c. ē Logicis
habet, Genus, Specie, Differentiā, propriū & Accidens &c.
ē Metaphysicis Causas, Effecta, Relata, Totū, Partes &c. &
quasi artificialibus argumentis destituitur, ad in artificiale
confugit ac ab autoritate seu Testimonio auxiliū petit.

§3. Ex quo patet, Topicum de locis secundario dū-
taxat agere, nempe quatenus probabilia inde sumere pos-
sit

fit principia sive argumenta ad dubiam questionem vel confirmandam vel refutandam.

III.

§ 4. Ex hac doctrina longè utilissima Ramus monstrum fecit in solas terras deportandum. Etenim veris argumentis, quæ Locis iis in genuinâ Logicâ continebantur, rejectis, sedibus seu Locis argumentorum suos armavit: perinde fecit ac si dux belli exercitum in hostem educeret ac remotis gladiis ac sagittis, iuberet eum vagabundis ac pharetris pugnare.

§ 5. Piscator in animadvers. suis ut naturam suorum argumentorum exponat, duplicem questionem facit: simplicem & conjunctam. Simplicem dicit declarari absque syllogismo, conjunctam verò syllogismo demonstrari: rationes ad declarandum non nisi καὶ ἀποδεικτικῶς argumenta nominari, cum non arguant hoc est sententia dubie veritatem non monstrant. Eaque argumenta nempe demonstrantia & declarantia, ratione usus duntaxat distingui ait.

§ 6. Sed pergamus ad Ramum. Ramus Argumentum est, quod ad aliquid arguendum affectum est, quales sunt singule rationes sola & per se considerate. Obiter de his argumentis Ramisticis, priusquam progrediamur, quatuor in primis annotanda sunt. Primum est, quod Piscator scribit argumenta, quæ rem declarant, non arguere: quod opinio si cum definitione argumenti Ramii concedatur, sequitur quædam argumenta, non esse argumenta, ita: Omnia argumenta ramistica disposita arguunt.

Quædam argumenta ramistica disposita non arguunt. E. quædam argumenta ramistica disposita non sunt arguta. Major probatur definitione argumenti Ramii. Minor est Piscatoris: consequentia, quia bona est, reprehendi nequit.

57. Alterum est, Ramistas facere Locos istos sine discriminine notiones secundas. Certè de Causa, Effectu, Subiecto, Adiuncto, Diversis, Disparatis, Relatis, Adversis &c. falsissimum id est: quod ut deprehendatur, paucula de notionibus secundis earumq; naturâ hic repetemus.

58. Notio oritur ex cognitione nostra. Ea cognitio duplex est, directa & reflexa. Directa est, quâ apprehenditur res pro ut est, ut si concipitur equus, canis, homo, animal &c. hæc q; dicitur prima notio.

59. Reflexa cognitio est, quando mens super conceptum jam in mente existentem reflectitur, & considerat, an inde in Logicis quidè, ad veritatis inquisitionem subiectum vel prædicatum, maiorem, minorem, vel medium, terminos facere possit &c. vocaturq; secunda notio. V.g. homo, animal, corpus &c. considerantur in Logicis non quatenus sunt talia, id enim ad reales disciplinas pertinet, sed quatenus sunt vel Genera, vel Species, vel Subiecta vel Prædicata, vel maiores, minores, vel medii termini &c.

60. Sicq; secundas notiones non primario, sed secundario, rebus convenire constat, nempe ut mens hisce Instrumentis adiuta eò rectius ad veritatem perveniat. Absq; eo esset, & veritas ex prima apprehensione statim nobis innotesceret, nemo de secundis notionibus, adeoq; de tota Logica sollicitus esset.

61. Itaq; quæ notiones immediatè à rebus mente formantur, non sunt notiones secundæ, sed primæ. Causa, Effectus, Subiectum, Adjunctum, Diversum, Disparatum, Relatum, &c. immediatè à rebus mente formantur. Ergo non sunt notiones secundæ, sed primæ. Maior propositio certa est à descriptione notionum primarum. Minorem
osten-

ostendunt ipsæ illæ res, à quibus formantur hæ notiones primæ, quæ quidem ita comparata sunt, ut, licet nunquam concipiantur mente, tamen Causa extra mentem sit Causa, Effectus sit Effectus, Subiectum sit Subiectum, Adiunctum sit Adiunctum, Diversum sit Diversum, Disparatum sit Disparatum, Relatum sit Relatum, Adversum sit Adversum, &c.

62. In notionibus autem secundis res longè aliter se habet. Subiectum n. Enunciationis esse vel prædicatum, maiorem, minorem, vel medium terminum in Syllogismo &c. non convenit rebus primario aut quatenus tales sunt: Foret enim ut extra mentem subiicerentur, prædicarentur, maiores, minores vel mediæ termini &c. fierent, & sic extra mentem complexa essent, quod est absurdissimum. Deinde etiam sequeretur si de natura rei esset extra mentem vel subiici vel prædicari, ut ea res, quæ alicui subiiceretur in Enunciatione, nunquam esse posset ejusdem prædicatum, ut: Omnis homo est animal Ergo quoddam animal est homo. Quæ permutatio in notionibus primis, quatenus talibus, planè impossibilis est: numquam enim duo correlativa sunt in eodem subiecto, neque fieri potest, ut relatum fiat correlatum, quemadmodum pater non potest fieri filius, cuius est pater, &c.

63. Tertium est; quum argumentum Ramisticum sit notio secunda, quæro, quomodo notio secunda genus esse possit tam primarum, quam secundarum notionum, cum genera univoce de suis speciebus dicantur. Etenim Conjugata, Casus, Etymologiam, Genus, Speciem &c. notiones esse secundas, negari non potest: Causam verò Effectum, Subiectum, Adiunctum, Diversum &c. notiones primas

esse id modò monstratum est. Ego contra ineptias illas
ita arguor:

Nulla notio secūda est gen⁹ primarū notionū
Argumentū Ramisticū est notio secunda. Ergo
Argumentum Ramisticum non est genus pri-
marum notionum.

Major liquet, quia genus est de essentia, notio autem se-
cunda primis notionibus accidit. Iam verò partem es-
sentialem primarum notionum dicere accidens, est absur-
dissimum. Falsò itaq; argumentum cum sit notio secunda,
appellatur Locorū istorū n̄ genus generalissimum. Minor
verò propositionem ipsi Ramista concedunt.

68. Quartum est, cum argumenta Ramistica sint
rationes singulæ, sola & per se considerata seu, ut Sta-
tius id interpretatur, singuli termini, iterū quero,
quomodo Comparata & Testimonia sub illa Definitione
argumenti comprehendantur; an illa quoq; sint sin-
gularationes seu singuli termini. absurdè certe hoc affir-
mabitur. Tale inde contra Ramistas surgit argumentū:
Quæcunq; sunt complexa, ea definitione argu-
menti Ramistici non comprehenduntur. Sed
Comparata & Testimonia sunt complexa. Ergo
Comparata & Testimonia Definitione argu-
menti Ramistici non comprehenduntur.
Maiorem exhibet ipsa definitio argumenti: Minor
tam diu vera erit, donec Comparata & Testimonia incom-
plexa seu qua uno simplici termino consistant, protulerint
Ramei. Quod si nihilominus Comparata & Testimonia ar-
gumenta sint, non est ea natura, essentia & ratio argu-
menti Topicorū, q̄ fingit Ramus, sed q̄ res ipsa ostendit,
videl. complexa, qua est veterū Philosophorū sententia.

65. Con-

V.

65. Consideremus nunc etiã num ii loci Topicĩ
sive argumenta illa Ramistica sint instrumenta
Logica id est, num ad finem Logicæ faciant. Non fa-
cere ad finem Logicæ ista argumenta, sic ostendo:

Quæ instrumenta sunt Logica, ea tantũ
veritatem spectant.

Nulla argumenta Ramistica veritatẽ tantũ
spectant. Ergo.

Nulla argumenta Ramistica sunt instru-
menta Logica.

Major patet ex fine Logicæ, qui est veritas, qui finis
certè non obtinebitur instrumentis magis ad falsitatem,
quam veritatem facientibus. Minorem ipse Ramus
lib. 4. Schol. Dial. c. 5. profitetur verã, ubi scribit, *Ca-
sas, Opposita ceteraq; Logicorũ argumentorũ genera non
tantũ Entis esse, sed etiam non-Entis, & tot modis, imò
etiam pluribus Enunciationses falsas fieri, quàm veras.*
Conclusio igitur firma est, nulla videl. argumenta Rami-
stica esse instrumenta Logica. Deinde cum Loci Topicĩ
sint sedes argumentorũ & propter ea argumenta unicè
ibi tradantur, sublatis illis argumentis, Loci ij ampliò ad
Logicã non pertinent: nullũ enim usum ad finem Logicæ
afferunt.

VI.

66. Ex quo deinde sequitur, analysin illorum ar-
gumentorum etiam non esse Logicam, ita:

Quæ analysin non resolvit, q̄ ad Logicã per-
tinent, ea analysin non est Logica. Sed ana-
lysis argumentorũ Ramisticorũ non resol-
vit, quæ ad Logicam pertinent. Ergo.

Analysin argumentorum Ramisticorum nõ
est Logica. Ma-

Maior manifesta est: nam *Analysis Logica* inde nomen habet, quia ea quae in *Logicis* docentur, resolvit oculisq; subicit, non alia. Minor firmata est precedenti syllogismo, quo ostensum, argumenta ea *Inventionis* non esse *Logica*; cum, doctore *Ramo*, ea argumenta ad falsum magis, quam ad verum comparata sint, id quod supra citatus locus luculenter docet.

VII.

67. Fingunt deinde *Ramista*, se nudis iis locis *Topicis* sive argumenti textum scripti aut sermonis declarare ac thema sive summam illius monstrare posse, quemadmodum *Stattius* in centone suo *Germanico* cap. 12. scripsit, & à me in *Respons. meae* relatum est. Idq; ita perficiunt *Ramista*: quando è verbis textus jam cognoverunt, quid in textu aliquo dici possit *Causa*, quid *Effectus*, quid *Subiectum*, quid *Adiunctum*, quid *Diversum*, quid *Disparatū* &c. tum istos locos *Logicos* sive argumenta miscent textui & dicunt, ibi esse *Causam*, ibi esse *Effectū*, *Subiectum*, *Adiunctū*, *Diversum* &c. Illud postquam perpetrarunt, opinantur, se textum egregie declarasse themaq; seu summam illius rectius, quam per textum fieri potuerit, monstrasse.

68. Rem ita sese habere, non aliunde melius quam ex futili eiusmodi *analysis* cognoscetur. Age itaq; ut pleniori obsequio *Analyticum nostrum* demereamur, integram *analysis* aliquam è centone istius *Germanico* adscribemus. Ea capite 15. ita *Iurisperitis* exhibetur: lib. 1. *Institut. Iustin. tit. 1. handelt der Imperator Iustinianus in gemein de Iure 1. Eius causa justitia, deren Definitio wird gesetzt was die Gerechtigkeit sey/darauf das Recht entstehet/ 2. Adiuncto occupato, Iuris-*

risprudentia, deren Definitio wird erstlich gesezt/ was
Jurisprudentia sey/darnach *Causa instrumentalis* (NB)
durch was Mittel die Jugendt zu solcher Wissens-
schafft des Rechts kommen könne/ nemlich daß
sie erstlich eine kurze *Summam* oder *Ideam juris* fasse/
darnach alles vollkommener außstudire, welches
weiter wird erkläret *Oppositione Contrarii*; wo man
aber stracks im anfang ein *Studiosum juris* mit
vielen Dingen vberheuffe/ so müste er entweder das
Studium fallen lassen/ oder mit viel grösser mühe
vnd arbeit dasselbe *absolviren*/ als sonst. 3. Fine
wohin das Recht in gemein gerichtet sey/ nemlich
daß man ein Ehrbar Leben führe/ den Rehesten
nicht beleidige vnd einem jeden gebe was ihm ge-
bühre. 4. *Distributione juris ex Subjectis*, daß das
Recht angehe entweder das ganze Römische Rei-
che vnd dessen Zustandt in gemein/ daher es wird
genennet *jus publicum*; oder ein jede privat Person
in sonderheit vnd deren Ruh vnd Wolfahrt/ daher
es genennet *jus privatum*. Vom *jure publico* wil
er hie nicht handeln/sondern *de jure privato*; davon
setzet er ferner *Distributionem ex Causis Efficientibus*,
daß solches *jus privatum* dreyerley sey/ denn es sey
genommen theils auß der Natur/ daher *jus Naturale*
entstehet/ theils auß der Vernunftt aller Menschen
in gemein/ daher *jus gentium*; theils auß der Sar-
kung dieses Orts oder jenes Volcks in sonderheit/
daher *jus Civile* kommen. *Sic habet analysis Statii.*

69. *Nihil hic egisse illum, nisi ut nudos illos Locos
seu argumenta Ramistica textui, inferferit, textum eum
inspicienti planum est. Quaro itaq, num declaretur*

ju-

justitia, quando illi apponitur notio cause & dicitur
justitiam esse Causam. item quando Imperator Iusti-
nianus dicit, quod justitia sit constans & perpetua
voluntas jus suum cuiq; tribuendi, quæro inquam,
num hæc rectius intelligantur, si analytici nostri declara-
tio addatur & pronuncietur, hinc esse Definitionem.
item, quando dicitur, quod juris prudentia sit divina-
rū atq; humanarū rerū notitia justiatq; injusti sci-
entia, quæro, num melius ista intelligantur, si illius de-
claratio accedat, ac dicatur, hinc esse Adjunctum occu-
patum. item, quando ab imperat. Iustiniano dicitur,
his igitur generaliter cognitis & incipientibus
nobis exponere jura populi Romani ita viden-
tur posse tradi comodissimè, si primò levi ac sim-
plici viâ, post deinde diligentissimâ atq; exactissi-
mâ interpretatione singula tradantur, quæro, num
hæc declarentur quando additur Causam instrumētale
hoc loco poni. Item quādo dicit Imperator, alioqui si sta-
tim ab initio rudem adhuc & infirmum animū
studiosi multitudinem ac varietate rerum onerave-
rimus: duorum alterum, aut desertorem studio-
rum efficiemus, aut cum magno labore, sæpe eti-
am cum diffidentia (quæ plerumq; juvenes aver-
rit) seriùs ad id perducemus; ad quod leviori
viâ ductus sine magno labore & sine ullâ diffi-
dentiâ maturiùs perducì posset, quæro num ista fi-
ant clariora, si addatur analytici declaratio & pronun-
cietur, hinc esse oppositionem contrarij. Sequuntur
juris præcepta, quæ sunt: honestè vivere: alterum
non lædere: suum cuiq; tribuere. Quæro, num
hæc declarentur, si apponatur ista declaratio & dicatur
hic

hic agi de fine, sequitur in titulo: hujus studii duæ sunt positiones, Publicum & Privatum. Publicum jus est, quod ad Statum rei Romanæ spectat. Privatum, quod ad singulorum utilitatem pertinet. Quare, ut hæc fiant clariora, si declaratio antagonista apponatur & dicatur hic agi de distributione ex subjectis. sequitur, Dicendum est igitur, inquit Imperator, de jure privato, quod tripertitum est: collectum est enim ex naturalibus præceptis aut gentium aut civilibus. Quare denique, num hæc declarentur, si addatur illius declaratio & dicatur, hic distributionem ex causis Efficientibus fieri. Hactenus analysis ista: quod si hic non negatus est celeberrimus Analyticus (pag. 22. Discuss.) nemo unquam negatus est: & tamen pro hisce nugis tam injuriosis propugnatis verbis, ut postea ostendetur.

70. Videamus nunc, quomodo suis illis absurditatibus in Discuss. hac defensionem parat. Pag. 60. inquit: Si causa relatam est, necesse est, ut certi quid arguat, nempe suum correlatum, effectum. At prius est E. & posterius. Nihil ad rem facit ille Syllogismus: nam certum illud de quo nunc discipulamus, non est affectio illa inter Causam & Effectum, Relatum & Correlatum &c. generalissimos istos terminos, sed certi nomine veniunt cõtentæ epistole, orationis &c. nempe quando dico Causa, Effectus &c. autum in epistola, oratione aliove scripto certi quid in Locis Top. monstratur, quemadmodum ex Aphorismis & Respons. meis liquet.

71. Mox pag. 61. Discuss. quasi parum fidens prioribus subjungis, me illud negare non posse de argumentis illis ad exēpla applicatis: Etenim causam in scripto aliquo

aliquo propositam necessariò arguere suum Effectum V. G. in Psalmo primo, cum dico, *thema hoc: Pii sunt felices, impii miseri*, demonstrati *Causa Efficiente* divino scil. amore erga pios, irâ autem in impios, nonne, *hic Causa Efficiens dilectio DEI*, certi quid arguit, nempe felicitatem piorum? Sic ille.

72. Si ad rem faciant, quæ hoc loco Statius scribit, causam nempe in scripto aliquo propositam necessariò arguere suum Effectum, tum quando apponit ad textum istum *hic est causa efficiens*, necessariò arguetur, Ergo *hic est divinus amor erga pios*, irâ autem in impios, quæ illatio est à genere ad speciem affirmativa, ita: *Quodcundq; est animal, est homo.*

Equus est animal E. Equus est homo.

Dico, si ad rem faciant, quæ hic de causa efficiente scribit Buscherus: nam *Loci illis Topicis sive argumentis aiunt Ramista, textum declarari ac illustrari.* Quod si verum est, omnino ab illis ad textum statuenda est aliqua illatio, quæ alia non est, nisi à genere ad speciem affirmativa, ut, *Causa Efficiens est, Ergo pater est, Causa Efficiens est, Ergo Architectus est, Causa efficiens est, Ergo dilectio Dei est*, quæ illationes omnes absurdissima sunt.

73. Si verò textus monstrat, quæ sit vel causa vel effectus, vel subiectū vel adiunctū &c. ista Inventionem Argumentorū seu locorum nihil opus est. Præterea quis tam illiteratissimus rusticus est, qui, si dicatur, *Romulum condidisse Romam*, hic Causam Efficientē cum Effectu confundat & Romulū pro Effectu, Romā verò pro Causa Efficiente habeat? vel si dicatur, *hominem esse doctum*, qui subiectū & adiunctum non intelligat,

doctri-

doctrinam inesse homini, non autem hominē esse doctrinam? Promitte tu rustico triticum & solve deinde lapides, & vide, annon sine tua hac Inventionē ista Diversa esse intelligat.

VIII.

74. Capite 12. Centonis German. scripsit, analysē illā nugatoriā sive Locus istis Inventionis thema sive summam scripti alicujus monstrari: nunc p. 31. & 48. Discuss. vult argumentis illis $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\nu$ sive mutuam rerum affectionem seu relationem ostendi; p. 53. analysi istā modum differendi de rebus in scripto aliquo distinctō & perspicuē primum intelligi, Sed verba eius adscribamus. Primus locus ita habet: Sic in themate scripti ostendendo analysis & verba textūs concurrunt, dum termini Logici ostendunt $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\nu$ & affectionem rerum, verba textūs ostendunt res in quibus illa est. Alter locus iste est: Argumenta Inventionis norant affectionem, $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\nu$, habitudinem rei, non rem ipsam: Tertius hic est: Etsi res ipsæ ex textu per propria earum vocabula (NB) distinctē & perspicuē cognoscendæ sint, tamen modus differendi de rebus in scripto aliquo tū primū distinctē & perspicuē intelligitur, quando per analysin in lucem collocatur. Sic ille. Quod si sibi constare volet, nec quæ antè scripsit subvertere, thema, $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\nu$, modus differendi de rebus, unā idemq; denotabunt Statio, ita ut pro argumento vel summa epistola aut orationis, dicere liceat, hac est $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\nu$ epistola aut orationis, hac est affectio, hac est habitudo, hic est modus differendi epistola vel orationis. Deinde cum summa sive argumentū epistolæ vel orationis breviter indicet, &

C

epi-

epistola aut oratio fusè persequitur, $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ verò ista non denotet rem ipsam, summa quoq; sive argumentum epistola vel orationis non denotabit rem ipsam, & tamen erit summa sive argumentum epistola vel orationis. Res monstrosa est analysis ista, quis ejus absurditates omnes colligere potest!

Eandem tamen $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ & mutuam rerum affectionem discendam esse ex disciplinis, scribit in Instit. Log. lib. 1. c. 2. verba illius ibi hæc sunt: Quænam sit singularum rerum mutua affectio, discendum ex disciplinis, quibus sunt subjectæ & observatione exemplorum. Ita ille. Quod si verum est, uti est, quid prodest eo sine locis Topicis seu argumentis istis Ramisticis textui molestum esse?

IX.

75. Deinde falsissimum est, istis Locis Top. sive argumentis in textu, $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ aliquam monstrari, cum antè nullum argumentorum sive Locorum illorum Topicorum applicare possint resolutores illi, quàm $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ illam e verbis textûs alicujus cognoverint. Quod ut uberius adhuc intelligat human. Lector, repetemus tandem analysis eam psalmi primi David, ad quam toties provocat in Invektivis suis.

76. Thema illius, inquit, est, pios esse felices, impios infelices. Quæro, unde cognoscatur hoc esse thema illius. E verbis textûs absq; dubio Statius respondebit. Quid igitur ostendunt loci illi Topici? $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ sive mutuam rerum affectionem, ait Analyticus. Estne hoc verum? non est, utut hoc asserat ille: nam quando scribit, in hoc themate comparari dissimilia, inde non

in-

intelligitur, Ergo hic ista vel ista $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ sive affectio est,
quemadmodū debebat, si vera afferret. Sed quia ex ver-
bis textus cognoscitur pios esse felices, impios, in-
felices, dici potest, hic comparari dissimilia. Prodest nē
ad textus declarationem, dicere, hic comparari dissimilia?
Nihil. Pergo in analysi: illud thema, inquit, demon-
stratur Causā efficiente, hoc Enthymemate:

Deus pios diligit, impiis autem irascitur
E. Pii beati, impii verò miseri sunt.

Vnde cognoscitur per causam Efficientem hoc loco intelli-
gi Deum? è verbis psalmi. Vnde igitur $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$, quae est
inter divinum amorem & pios, iram & impios, innote-
scit? itidem è verbis psalmi; quemadmodū etiam tale
Enthymema, quale posuit Statius, formari posse: quan-
quam in re manifesta Enthymemate opus non erat. Pergo,
Consequens hujus Enthymematis primo loco
tractatur. Initio quidem comparationis illius
protasis: pii sunt beati, ita ut subjectum hujus
axiomatis describatur 1. ex remotione disparato-
rum trium, quod non ambulent in consilio im-
piorum, non insistant viis peccatorum, non sede-
ant in cathedra irrisorum. 2. ex effectis duobus,
quod delectentur lege Dei, quod de ea assiduè
loquantur noctu & interdiu. Quæro, unde cogno-
scat Analyticus protasin illius Enthymematis primo loco
tractari, subjectum illius enunciationis describi ex remo-
tione trium disparatorum & duobus effectis: è verbis
psalmi absq; dubio respondebit. Vnde dein affectiones
sive $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\varsigma$ illas inter Locos istos Topicos respectu textus:
itidem è verbis psalmi. Si verò è Locis Topicis illud fit,
monstret Buscherus, quā ratione id possibile sit.

77. Sed pergo: Consequens pars protasis (be-
ari) describitur 1. Comparatione similium
contractâ, quod similes sint arbori 1, ad rivos
aquarum plantatæ 2. afferenti fructum suo tem-
pore 3. foliis suis non marcescenti 2. Adiun-
cto felici successu eorum, quæ gerunt. Hic ite-
rum quero, unde cognoscat ille, consequens protasis de-
scribi comparatione similium contractâ & Adjuncto?
E verbis tertius dicet, si verum dicet. Unde οχέσις argu-
mentorum respectu textûs? sine controversia inde, unde
hîc comparationem similium & adjunctum esse, illi in-
notuit.

78. Pergo: Haftenus protasis: Antapodosis
comparationis declaratur 1, per remotionem
disparatorum quod tales non sint impii 2. com-
paratione similium contractâ, quod sint velut pa-
lex ventis agitata. 3. adjunctâ pænâ, per re-
motionem duorum disparatorum indicata, quod
coram iudicio Dei non possint consistere. Qui-
bus tandem subiicitur anteccedens Enthymema-
tis, quod causam Efficientem istorum continet,
quia novit Deus viam justorum, impiorum au-
tem via perit. Hîc deniq; quer. unde Analyticus co-
gnoscat antapodosin cōparationis declarari per remotio-
nem disparatorum, comparatione similium contractâ &
adiuncto per remotionem duorum disparatorum indica-
to; quod antecedens enthymematis causam efficientem
contineat? Verbis Psalmi ista omnia monstrari, sicut
etiam οχέσις illas argumentorū ad textum, tam clarū
est, quam calum, quando sudum est.

79. Con-

79. Conferat jam lector humaniss. ineptias istas
analyticas cū textu & perpendat, nū applicatio illa Lo-
corum Topicorum vel ullam $\sigma\chi\acute{\epsilon}\sigma\iota\upsilon$ ibi ostenderit, quam
verba psalmi antè non monstrarint, vel aliàs in textu
quicquam declararit, quod sine eis intelligi è textu non
potuerit. Deprehendet certò non solùm ridiculè illos
Locos Top. textui ita misceri, sed etiam illud sine omnī
prorsus utilitate fieri, ut non injuriā de fictitia illa ana-
lysi usurpetur illud Lucillii: Pergula pictorum, verū
nihil, omnia falsa.

X.

80. P. 34. Discuss. rodit thes. meam 21. Respons.
in qua ita argumentatus sum.

Si verba textūs ostendunt thema, non opus
est (NB) EORINE analyti Ramisticā. Sed
verum est prius. Ergo & posterius.

Analyticus hic primò immutat majorem propositio-
nem Syllogismi mei, & ait: si verba textūs etiam ex-
pressè & distinctè ostendūt thema, nihilominus
analyti opus est, ut ostēdat tractationē thematis,
secūdū præcepta Logica. Ita ille. Quid verò respōdit
ad Syllogismum? nisi $\alpha\iota\upsilon\lambda\acute{o}\varsigma \epsilon\phi\alpha$ profuerit homini, nihil.

90. Deinde hoc loco $\epsilon\kappa\tau\acute{o}\varsigma \delta\pi\acute{o}\mu\alpha\varsigma \Phi\acute{\epsilon}\rho\epsilon\tau\alpha\iota$ ac ad
heterogenea delabatur, quod non postremum Sophistarū
 $\kappa\rho\eta\sigma\Phi\acute{\upsilon}\gamma\epsilon\tau\omicron\nu$ esse tradit ipse lib. 2. Instit. Log. c. 17. Et-
enim non est quæstio modò, num analytica ista nugæ
tractationem thematis secundum præcepta Logica osten-
dere possint, sed an valeant thema sive summā scripti
monstrare, ut ex præcedentibus liquet. Illas quæstiones,
ut multa jura coquus, turpiter confundit. Tertio cor-
rupit mihi meum syllogismum, dum omisit verba hæc EO

FINE; quæ, cum consequens determinant, maximè ad rem faciunt. Quarto falsissimum est in re manifestâ Logicis locum esse, ut ex fine Logica apparet.

91. Subjungit deinde tres Syllogismos, quibus robur syllogismi mei se infringere posse sperat, æquè absurdos atq; analysis ipsa est; & pariter reticet in iis verba illa, EO FINE, ut in meo fecit Syllogismo.

1. Si verba textûs in oratione aliove scripto ostendunt Genus Causæ, argumenta, tropos, figuras, non opus est analysi Rhetoricâ vestrâ. Sed verum est prius. E. & posterius. Negatur major: nã cum Genera Causarum, Tropi, Figura, argumenta (cave Ramistica intelligas) &c. in Rhetoricis doceantur, eorum ostensio ope textûs fit per analysin Rhetoricâ: illa verò analysis non instituitur ob textûs declarationem aut themati seu summæ monstrationem, sed ut juventus videat, quomodo præcepta Rhetorica adhiberi debeant: secus se res habet de themate seu summa scripti aut orationis eiusq; tractatione: nullû quippe thema seu summa scripti aut orationis in Logica docetur, nullaq; thematis eiusmodi tractatio: Logica n. ut in rebus dubiis veritatem perspicere queam, unice observata est Loci a. Topici sive argumentææ Invent. tum demû à Ramistis adhibentur, quando thema seu summa è verbis textûs jam est cognita.

92. 2. Si verba textûs ostendunt vocum genera, casus, personas, tempora, declinationem, constructionem &c. non opus est Grammaticâ analysi. Sed verum est prius E. & posterius. Nego maiorem: nam ista in Grammaticis docentur, ideoq; ope textûs analysis Grammatica ea ostendit, q; de themate seu summâ scripti aut orationis, q; ea in Logica doceatur, falsissimû est. proinde nihil contra meum Syllogismû etiã hic allatum est.

93. 3. Si verba auctoris ostendunt syllogismū,
non opus est analysi Logicā Cornelianā. Sed
antecedens est verum. Ergo & consequens. Falsa
itaq; est major propositio; nam syllogismus quidem
proponitur verbis auctoris, sed examinatur analysi Logicā
rectenē an malē concludat formaliter; deinde Apo-
dicticus, an Topicus sit Syllogismus, quia Syllogismus
eiusq; natura docetur in Logica. Itaq; resolutio illius
itaq; est Logica, non alterius disciplina, ut intelligatur
bonus nē, an malus sit. Nihil iterum pro destruendo meo
syllogismo allatum est. Manet igitur ad ostendendum
thema sive summam scripti aut orationis Loci illi Topic.
seu argumentis Invent. nihil planē opus esse: neq; id
præstare possunt, ut supra probatum est.

94. Pag. 43. & seq. somniat Buscherus, me sibi tri-
buisse, quod statuat per futilitates analyticas istas thema
seu summam scripti alicujus meliūs & clariūs intelligi,
quā per vocabula rerum: Pro eo figmento ex Apho-
rismis meis duo adducit loca. Prior est Aphor. 9 & ita
habet: Si Inventionis argumenta ista rem ita per-
spicue significant, ut Ramei volunt, neq; propria
rerum vocabula ipsum faciunt, ut nos docemus,
quare non nudē posita & reliquis vocibus tertūs
non admixta idem faciunt? Humanis. Lector, quan-
do hisce quero ex Ramistis, quare extra textum Loci illi
Topic. non possint ostendere thema seu summam scripti,
& responsonem ad hæc postulo, tribuonē tum Statio, q̄
Statuat analysi istā inutili meliūs & clariūs thema seu
summam scripti intelligi, q̄ per vocabula rerum, sicuti hic
mihi affingit? Cum nihil inveniat, q̄ respondeat, potius
quidvis allinere chartis voluit, quā veritati cedere.

Alter locus est Aphor. II. ubi contra Logicam analysin, falso sic dictam, ita argumentatus sum: Si argumenta Inventionis demum evidenter monstrant thema sive summam scripti, nec propriæ rerum voces, quibus ab autore profertur, id possunt, sequitur, ea argumenta magis esse in usu apud populum populoq; familiariora, quàm illæ. At consequens est falsum. Ergo & antecedens.

Majoris connexio certa est: nam propterea præcepta Logica Rami clara & perspicua esse tradit Buscherus cap. II. Centonis Germanici p. 144. quod ea desumpta sint ex communi & naturali usu loquendi, seu ut Ramus scribit, quod constent nominibus & verbis, quibus populus utitur, lib. 8. Schol. Dial. cap. 3, lib. 11. Schol. Dial. cap. 3. Itaq; si loci illi Topici seu argumenta Invent. ostendunt thema explicitè, quod implicitè ostendit textus, ut pag. 34. Disc. loquitur, vel evolvunt thema, quando involutum est in scripto, ut ait pag. 30. Discuss., tum tertè loci illi Topici sive argumenta Inventionis magis erunt in usu apud populum populoq; familiariora, quàm voces, quibus scriptum aliquod constat. nam quò quid magis in usu apud populum est, eò notius illi est, & contra, quò quid minus apud populum frequentatur, eò ignotius quoq; illi existit.

Minor syllogismi probatur experienciâ, principio illo toties à Ramo in Scholis Dial. repetito. Etenim nomina locorum Top. seu argumentorum Invent. magis esse in usu apud populum populoq; familiariora, quàm propria rerum voces, quibus scriptum ab autore exhibetur, pugnat cum sensu & experienciâ: inspiciantur saltè

ana-

analyses ista, quas supra posuimus ex Centone ipsius
Germ. Falsum igitur quoque manet antecedens syllogismi,
nempe argumentis Invent. demum evidenter monstrari
thema sive summam scripti. Iste est meus syllogismus
ejusque confirmatio.

95. Iudicet etiam hic humaniss. Lector, num An-
tagonista Syllogismo illo tribuatur, quod doceat analysi
Ramisticam melius & clarius ostendi sensum orationis,
quam verbis textus. Imò ex falso isto & absurdo con-
sequenti, quod consequitur ad antecedens, subvertit ante-
cedens, nempe locis illis Topicis seu argumentis Invent.
thema seu summam scripti demum evidenter non mon-
strari, cum ex vero, bonam formam, non nisi verum
sequatur: falsum autem non nisi ex falso colliga-
tur, ut habent regulae Log.; similiter reliquis meis syllo-
gismis ad Tab. Rhetoricas concludo, ut videlicet ex ab-
surditatibus, quae ad hypothesein illam Buscherianam, quae
est, Analyti Logica ostendi & declarari thema si-
ve summam scripti &c. sequuntur, intelligatur, fal-
sam & absurdam illam esse, per easdem illas Regulas
Logicas. Pervertit itaque hoc loco meam sententiam, ut
caderet sibi occasionem calumniandi vitiligator.

96. Pag. 30. Discus. inquit, analysis per no-
tiones Logicas ostendit thema scripti è lectione
ipsa observatum & jam erutum & seorsim collo-
catum: textus ipse itidem ostendit thema, sed
adhuc involutum scripto &c. Ut veritas dictorum
appareat, proponam ipsi textum, in quo est thema invo-
lutum, ut illud nobis è lectione per suam analysin seu lo-
cos Topicos observet & ostendat: haecenus enim non nisi
manifestos textus argumentis iis turbavit. Et quidem

publici juris facere; Rectori verò scholæ Hildesb. non licuisse
Analyticum hic ineptientem publice monstrare. Quæ
cum legerem, venit mihi in mentem, quod apud Plutarch.
in Apophth. est: Chii Spartam profecti, cum à cœ-
nain Ephoreio vomuissent oletumq; fecissent in
fellis Ephorum. principio inquisitum acriter
est in autores facinoris, si fortè cives essent. Sed
ubi senserunt Ephori, Chios fuisse, dixerunt
publicè, Chiis permissum esse turpiter agere.
Ecquid aliud noster ille cupere videtur, quàm ut & ipsi
privilegium concedamus huiusmodi: Statio permis-
sum esse ineptias publicare hisq; imperitiæ iuven-
tuti imponere sine cuiusquam contradictione.

99. Ad th. 30. Resp. meæ ne nihil dicat, pag. 29.
ait, me non legit me negasse enunciationem, & seq.
quam sumpsissem impugnandam: Verùm obli- Discuf.
tus est præceptoris sui Rami scribentis O-
mnino insanire eum, quide re probatâ cap. 2. p. 96
& confessâ differat lib. 8. Schol. Dial. c. Probare i-
3. Noverit igitur vitiligator brevitatis gitor vult
causâ contradictoriam à me eo loco non esse analyfi Lo-
positam, quum & ex aphorif. meis ipse illam gicâ nō o-
in Disquisit: posuerit, & ex th. 2. Respons. stendi the-
meæ, ut & ex hac, quam rodit sine negotio ma alicujus
intelligatur. Et ut videat human. lector pe- scripti. & c
ritiam hominis in contradicendo, lib. 1. Instit. Logic. c.
16. Consect. & observ. 3. Sequentia exempla Con-
tradictionis posuit:

Quod scriptum est, non est non scriptum

Quod factum est, non est non factum.

Nempe

textum eum dant verba Hannonis apud Plautum in Pa-
nulo Act. 5. ubi Pænus ita verba facit: Ny thalonim
ualon uth si corathisima consith, chim lach, chunyth
munys tyalmyctibari imischi, liphocanet hyth bimi-
thii ad ædin byniethii. Byrnarob syllo homolonim vbi
misyrthoho Bythlym mothym noctothii nelechanti
dasmachon Tsidadele brim tyfel yth chylys chon, tem li-
phul, uth bynim ysdibut thinn chut nu etc. Reliqua
videantur apud Plautum. In hisce verbis punice thema
esse, Buscherus non negabit, sed involutum est in verbis
textus illud thema: ipse ope analyseos sua id nobis evolvit
& distincte ostendet. Quod si fecerit, tum ego & applau-
dentium caterva illa, quam memecum trahere se nosse
scribit pag. 4. Discuss. fidem verbis ipsius habebimus: sin
minus, sibi et ἀναλύσει suis valde obfuerit, de quo Ramo
suo olim responderit Analyticus.

97. P. 16. Discuss. scribit, se prius à me scripto & vo-
ce publice & privatim gravatū esse. Human. Lector per-
pende candorem huius hominis. Buscherus Anno 1625. cū
synopseos Theolg. p̄fationem & Christliches vnd noth-
wendiges Bedencken etc. in vectivas istas in bene consti-
tutas scholas, preceptores earum & bonos scriptores etc.
edidit. Ego ex German. centone duntaxat nugas ipsius a-
nalyticas Anno 1628. aphoris. ad Tab. Rhetor. iuventuti
breviter ostendere cepi, ac monui, ut vitaret istius generis
scripta, nisi Ixioni similis umbram pro re, errorem pro ve-
ritate amplecti velit. iam human. Lector iudicet, uter pri-
or scripto & voce publice, & privatim alterum gravavit.

98. P. 19. & 20. Opinatur autor Discuss. sibi adhuc
schola Hannov. Rectori licuisse analyses istas futiles pub-
lice

nempe scriptum, & non est non-scriptum, factum, & non est non-factum. Statio sunt contradictorii termini, cum unus illorum ad alterum consequatur: certe si verum est aliquid esse factum, verum quoque est, aliquid non esse non-factum, si verum est aliquid esse scriptum, verum quoque est, aliquid non esse non-scriptum & contra. Nam ad terminum finitum affirmatum sequitur infinitus negatus &c. ut *Omnis homo est animal, Ergo omnis homo non est non-animal, quidam homo est doctus. Ergo quidem homo non est non-doctus.* Deinde si sit contradictio terminorum, idem terminus affirmetur & negetur, quod hic non fit: nam affirmatur finitus & negatur infinitus, ut exempla illa docent. Pessimè itaque in exemplis contradictionem suis discipulis declaravit Analyticus.

100. pag. 38. & seq. Discus. conatur syllogismum meum th. 21. Respons. mea solvere, sed ita, ut sine commiseratione vix ea resolutio legi possit. Syllogismus meus ita habet: Si termini analytici animantur, vim & quasi animam accipiunt à verbis textus, non possunt illi termini ostendere, quod verba textus non ostendunt. Sed verum est antecedens ex opinione Rami & Statii. Ergo & consequens. Major patet, quod alias plus poneretur esse in effectum, quam in causam, quod absurdum est.

Hic loco responsionis ait, verè Ramum dixisse, artis Logicæ præcepta animari analysi, cum ex observatione exemplorum præcepta artis nata sint. Sed quid ista ad nostram *Andromachen*? itane syllogismo proposito satisfit? Hic oculos Antagonista veritas ita perstrinxit, ut nihil contra eam comminisci potuisse videatur: Etenim quàm fidat sue illi responsioni statim
osten-

ostendit: Si verò, inquit, ad illam simplicitatem
nauseas. (omnino hic nasum habuit Staius, quia val-
de simplex, imò absurda est illa simplicitas) age loque-
re & senti cum tuis ex medio Peripato.

Quid dignum tanto feret hic promissor biatu?

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

Quid enim? Subjungit, notiones secundas &
ἐξέτιν suam verè in rebus esse ac etiam thema o-
stendere: nam quicquid est in causa, quatenus
causa, inquit, id suo modò etiam in effectu sit ne-
cesse est, in quantum eius causæ effectum est.
Hac ille, Human. lector solvitne Staius illum syllogi-
mum meum? si quidem dicere aliquid, licet id nihil
ad rem faciat, sit solvere syllogismum, etiam Staius hic
quid dixit, at nihil planè ad rem dixit.

101. Pag. 54. Discuss. Arbitratur Analyticus, me
malè scripsisse ex sententia Peripateticorum, quando po-
sui th. 25. Resp. mea, notiones Logicas primas &
secundas. Verùm quàm malè versatus sit in Peripa-
teticorum scriptis indicio hoc clarè prodit. Etenim Præ-
dicamenta & multos è Locis Topicis primas esse notiones,
non secundas, tradiq; in Logicis, licet non primariò, sed
secundariò, suprà ostensum est. Proinde non sunt mi-
ra, sed vera, quæ de notionibus primis & secundis Logicis
affero, sed noster ille absurdus est, qui notiones primas &
secundas turpiter confundit, ut in præcedentibus satis
superq; demonstratum.

102. Pag. 82. Discuss. Augustini verba contra
Categorias sive Prædicamenta affert, sed Ramista non in-
telligit, sanctiss. Patrem non usum eorum, verùm ab usum
damnare, quemadmodum Rev. & Clarissimus Conradus
Hor-

Horneius in Processu Disput. cap. 2. prolixè ostendit, idq̄
non solū de Augustino, sed reliquis etiam Patrib⁹, quan-
do invehuntur in Dialecticam, qui videatur. Abusus verò
non tollit rei substantiam, cum omnium rerum esse pos-
sit, præter virtutem, ut est apud Philosophum 1. Rhetor.
cap. 1. Similia leguntur apud B. Augustinum l. 2. de lib.
arbitr. cap. 19. Exemplo esse potest ipse adversarius meus:
ejus ingenium quidem non pessimum est, sed quomodo
eo arbutatur, id docent injuriosæ pagina, quas in lucem
emisit.

XI.

103. Deniq̄ humanis. Lector, ut Buscheriana do-
ctrina fructus, ac medios terminos, quibus in ista Discuss.
certat, cerneret, ab instituto hoc non esse alienum existi-
mavi, si præcipuos huc apponerem: Omnes enim nunc
quidem non est necesse. Vido autem quid humanitas &
christiana pietas Censoris nostri fecerit. Ego S. a-
xium Aphoris. meo 13. vocaram Rameum magni inter
suos nominis, pro eo p. 95. Disquisit. me appellat Ra-
misimum: p. 96. Pavonem etc. imò nulla propè ibi est
pagina, quæ fædos ipsius mores non exprimat.

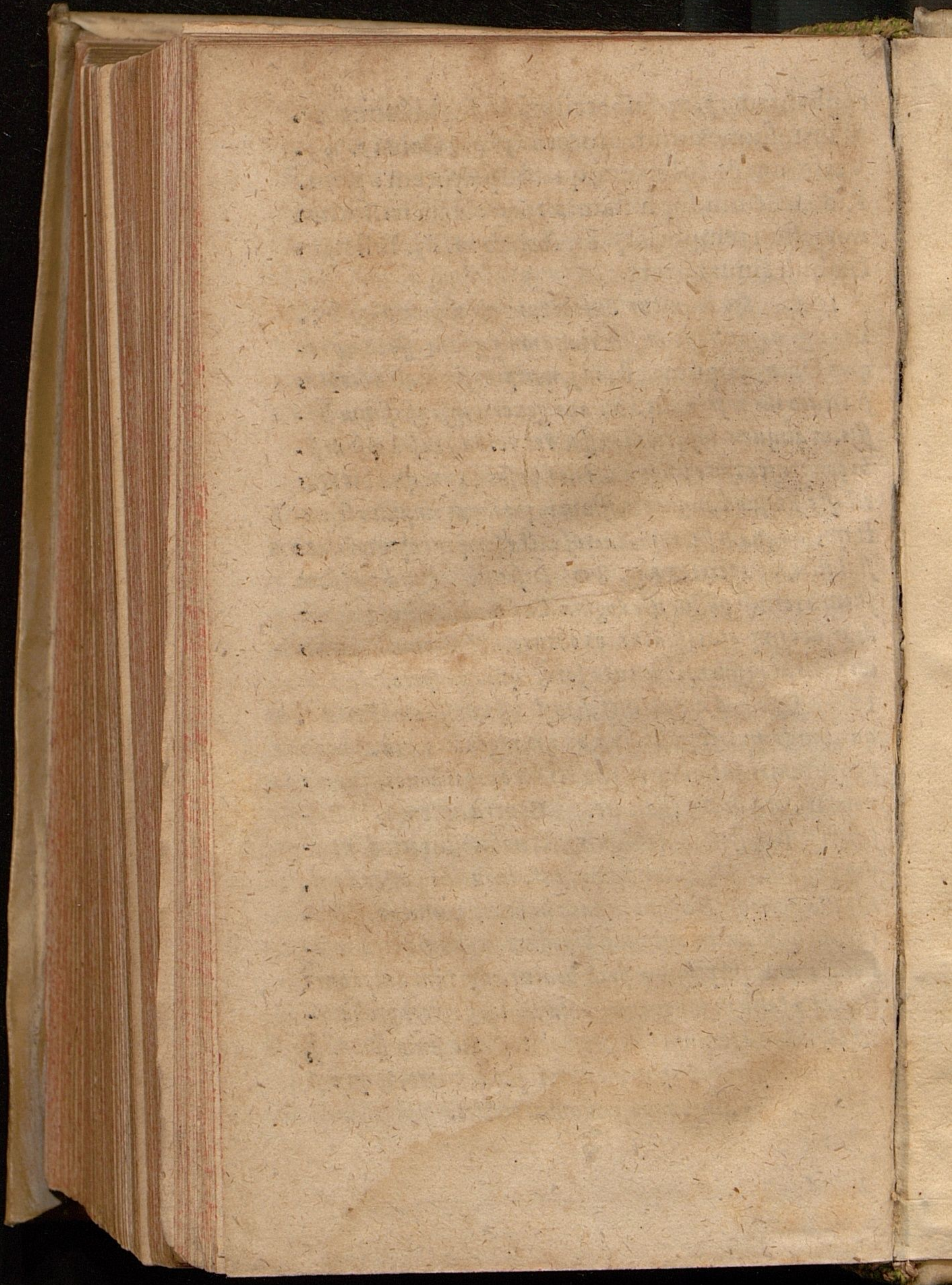
104. p. 3. Discuss. scribit, me esse hominem ex-
tremæ seu impudentiæ seu imperitiæ: p. 7. 13. 78.
Diabolum: p. 8. αἰθερ: p. 9. in Diabolicæ impu-
dentiæ & perversitatis officinâ edoctum: p. 13.
Cryptosophistam, impium, malitiosum calumni-
atorem: p. 18. Satanæ mancipium & Diabolicâ
calumniandi libidine ardere: p. 17. 25. 44. 56. 70.
Sophistam: p. 17. Calumniatorem: p. 21. hominē
profanæ mentis: p. 22. Herostratum (forte quia
templum Buscheri analyticum combusit): p. 24. Sy-
co-

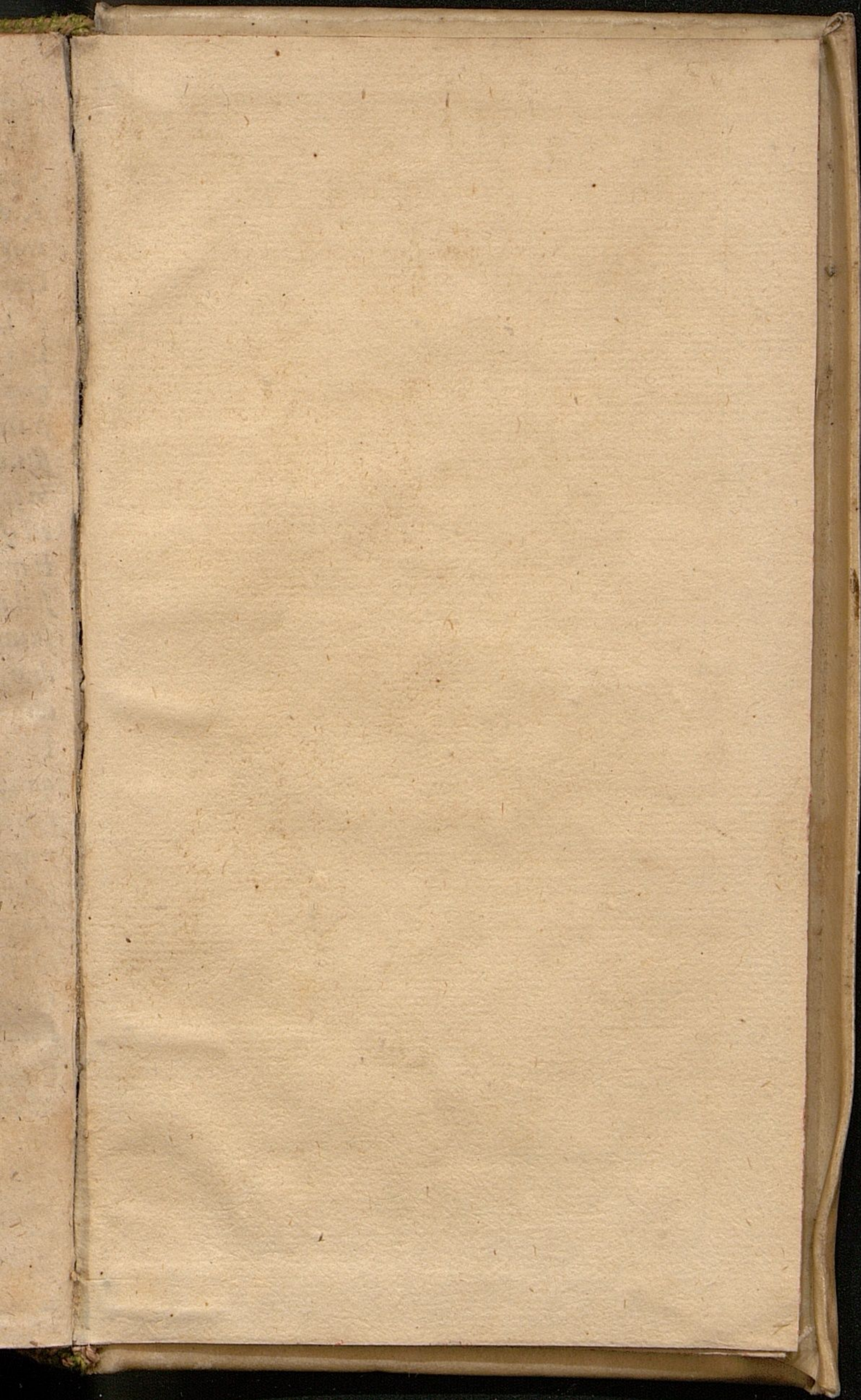
cophantam : p. 33. Superciliosum sopheriam: p. 47.
Malitiosum calumniatorem : p. 48. Cain : p. 49.
Versutum & solertem quadruplatorem : p. 72.
Ridicularium sopheriam: p. 16. de secta irrisorum
novissimi temporis: p. 81. Achab : p. 83. Inflatana
Diaboli Simiam : etc.

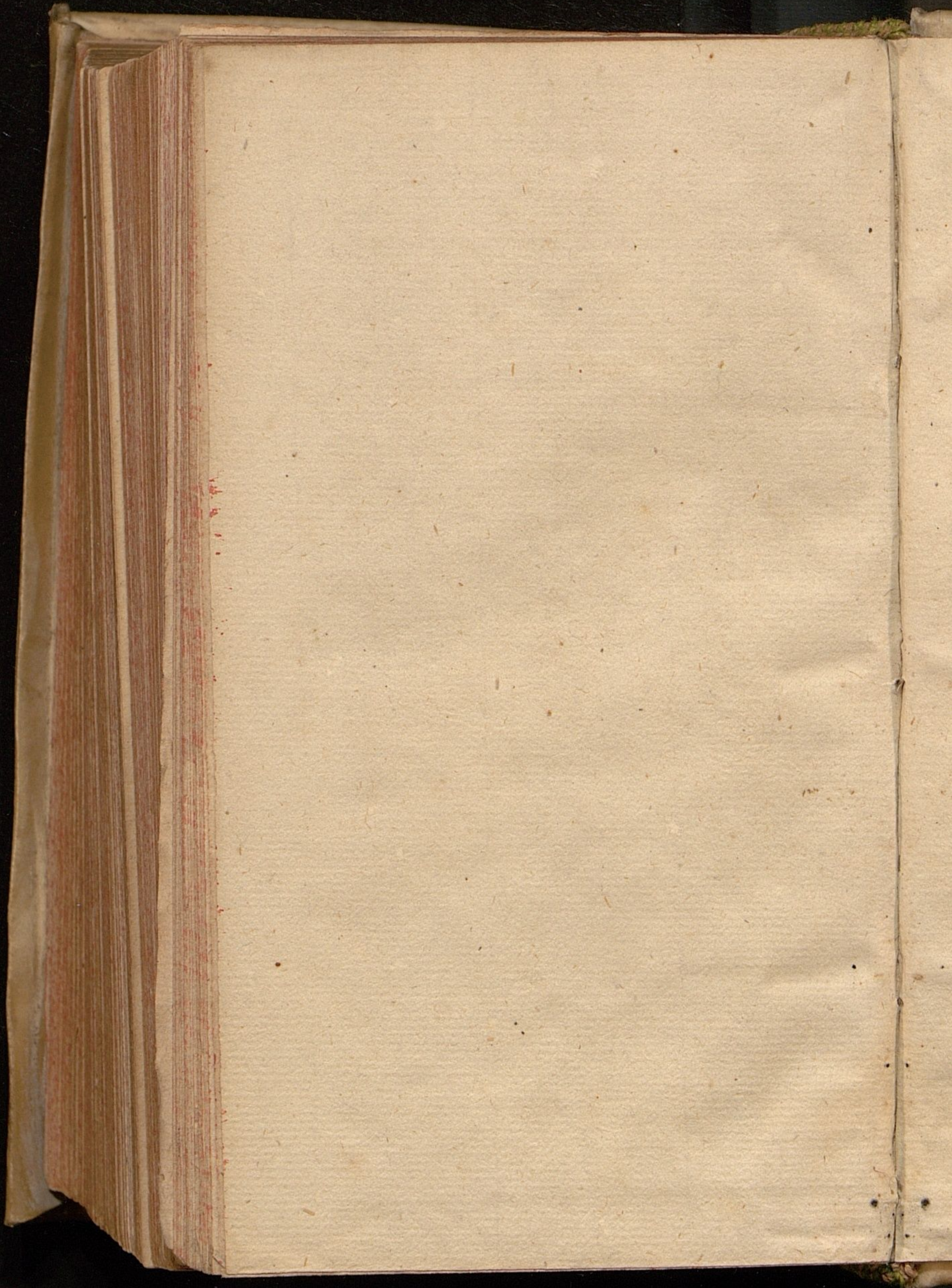
105. Sic loquitur Buscherus : & tamen pag. 83
Discuss. negat hanc Buscherianam linguam esse : imò in-
quit Diaboli spuma est: idq̄ non prorsus malè : etenim
si Draco ille infernalis, humani generis infensissimus ho-
stis, in aliquem injuriosa exspueret verba, censeo ipsum si-
bi convenientiore linguâ uti non posse, quàm quâ hic usus
est iste. Et quod majus est, istam injuriam di impiam licen-
tiam, tanquam licitam, sacrosanctæ scripturæ autoritate
stabilire non veretur pag. 80. Discuss. Quid tandem
futurū rerū, si pastor iste dogma illud multitudini persua-
deat, nec impietati maturi os obturetur? Verum hac viris
cordatis ac prudentibus cura fore, equidem spero.

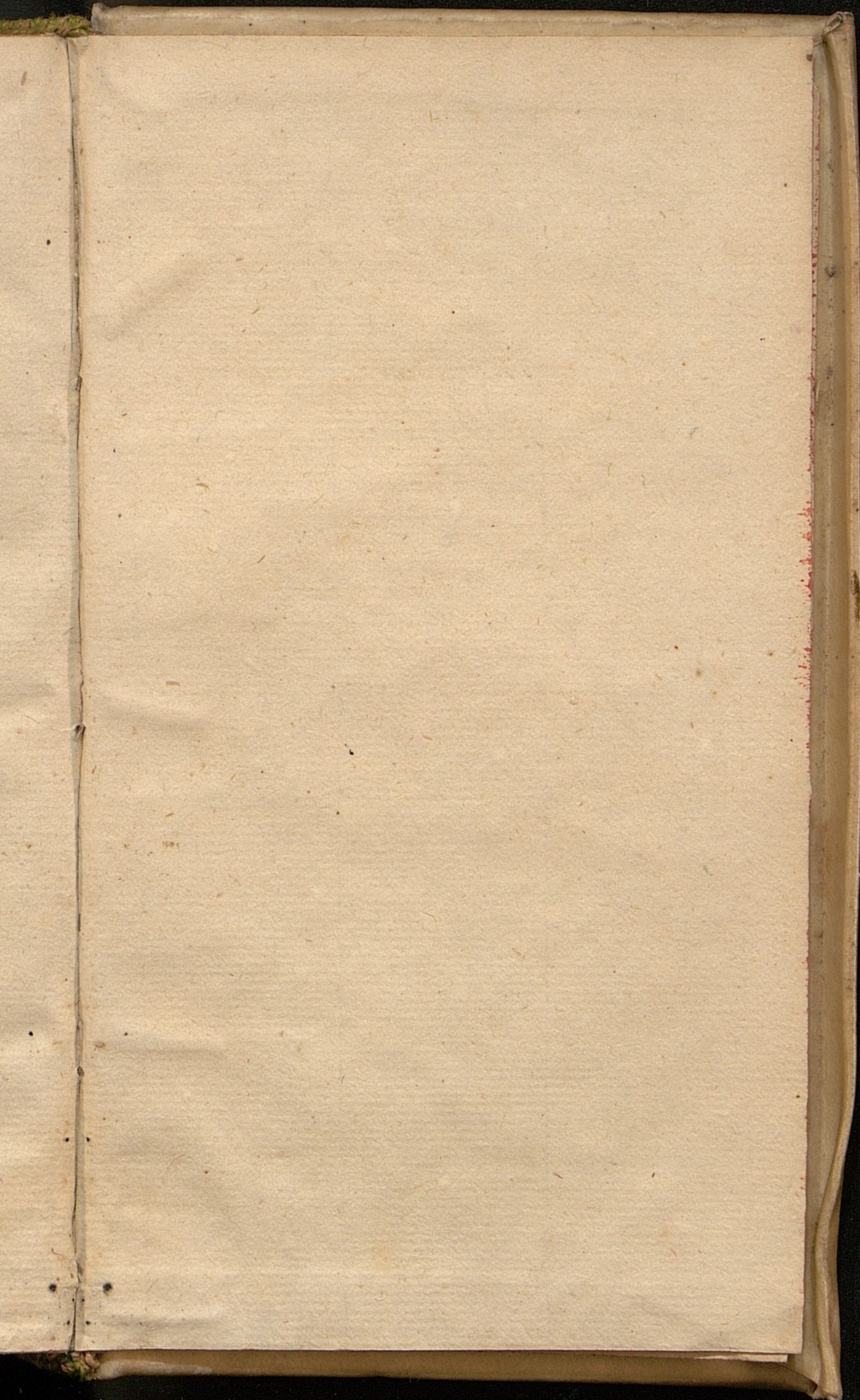
106. Quod ad me attinet, scio illa spumosa emblemata,
quæ hic & in Disquisit. suâ emisit ingenti copiâ, in me
non inveniri aut notari; scio etiam omnes bonos, qui me
norunt, ita de me judicare. Contrâ autem cum Bu-
scheri spurcæ spumantem animum nobis ista recludant a-
deoq̄ istum, ex quo tetra manant, luculente ostendant,
iste sibi spumosa illa emblemata habeat, us utatur, frus-
tur, ita quidem, ut omnium bipedum sic spumantiū infe-
licissimus ac turpissimus perhibeatur, idq̄ tam diu, donec
ista, quæ falso in me congescit, mihi inesse verè probave-
rit; quod in aeternum non prestabit. Sic finio spumantē
illam vel potius mephitim autori suo remitto, de quâ
aliquando rationem reddet.

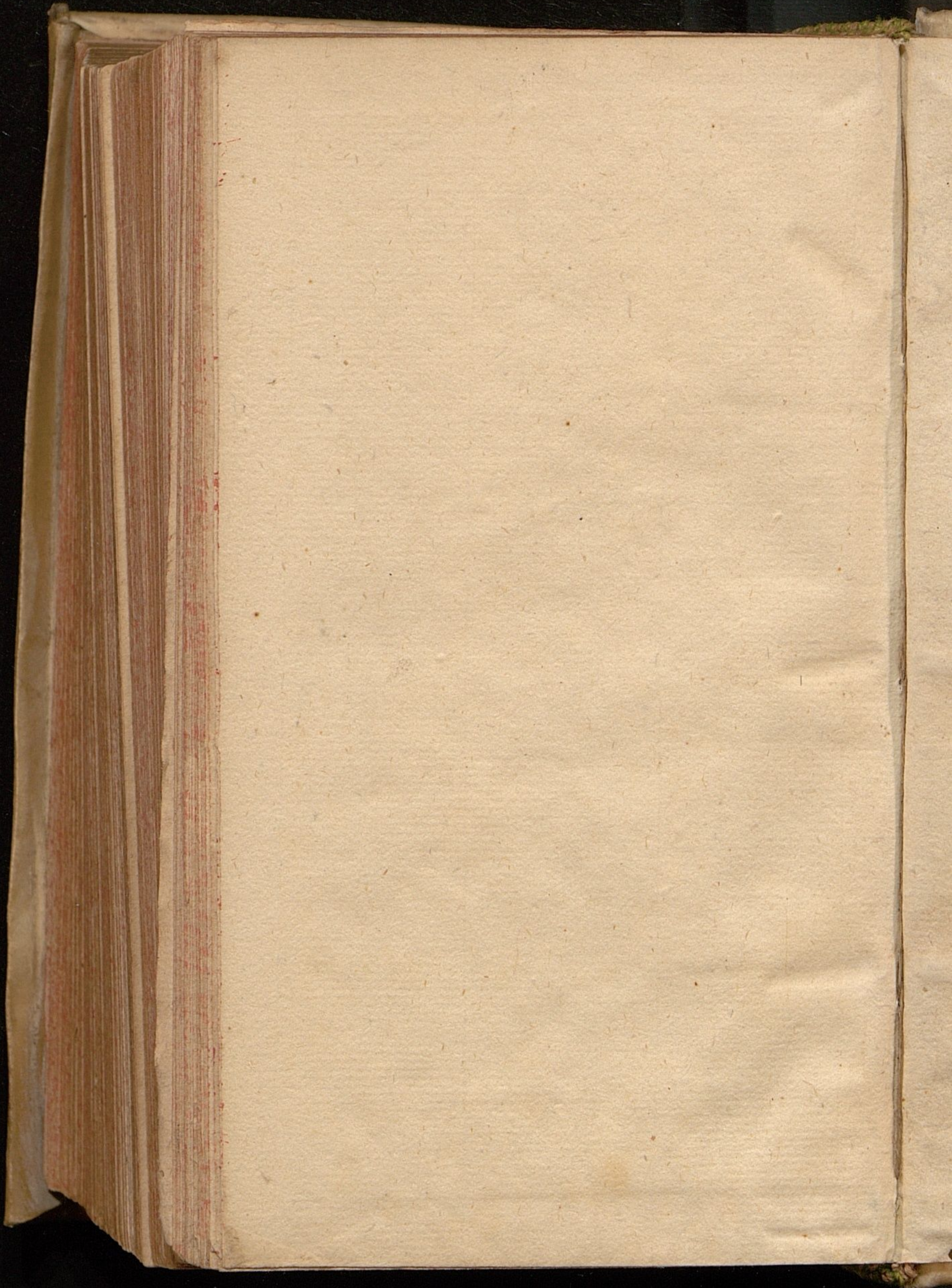

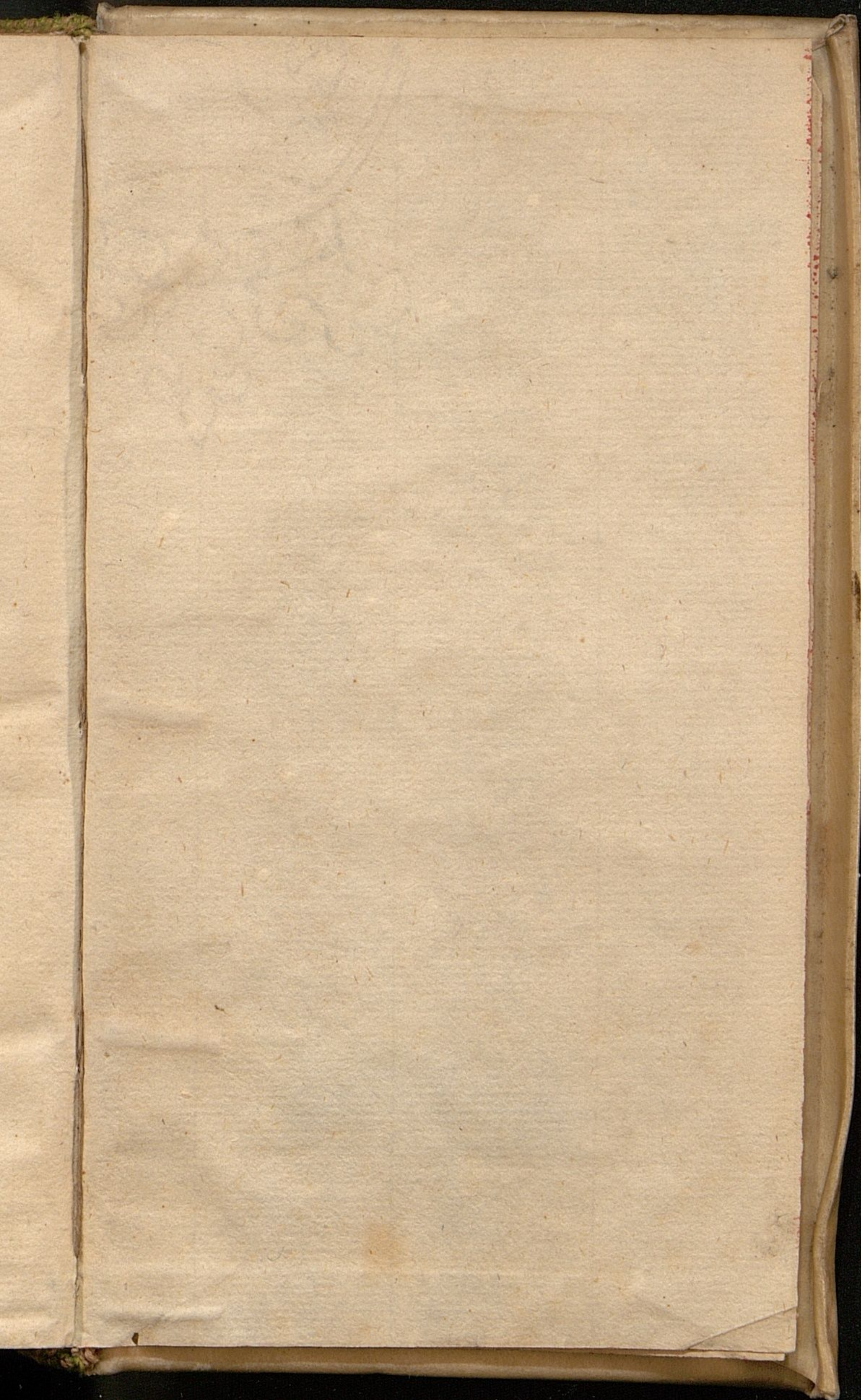

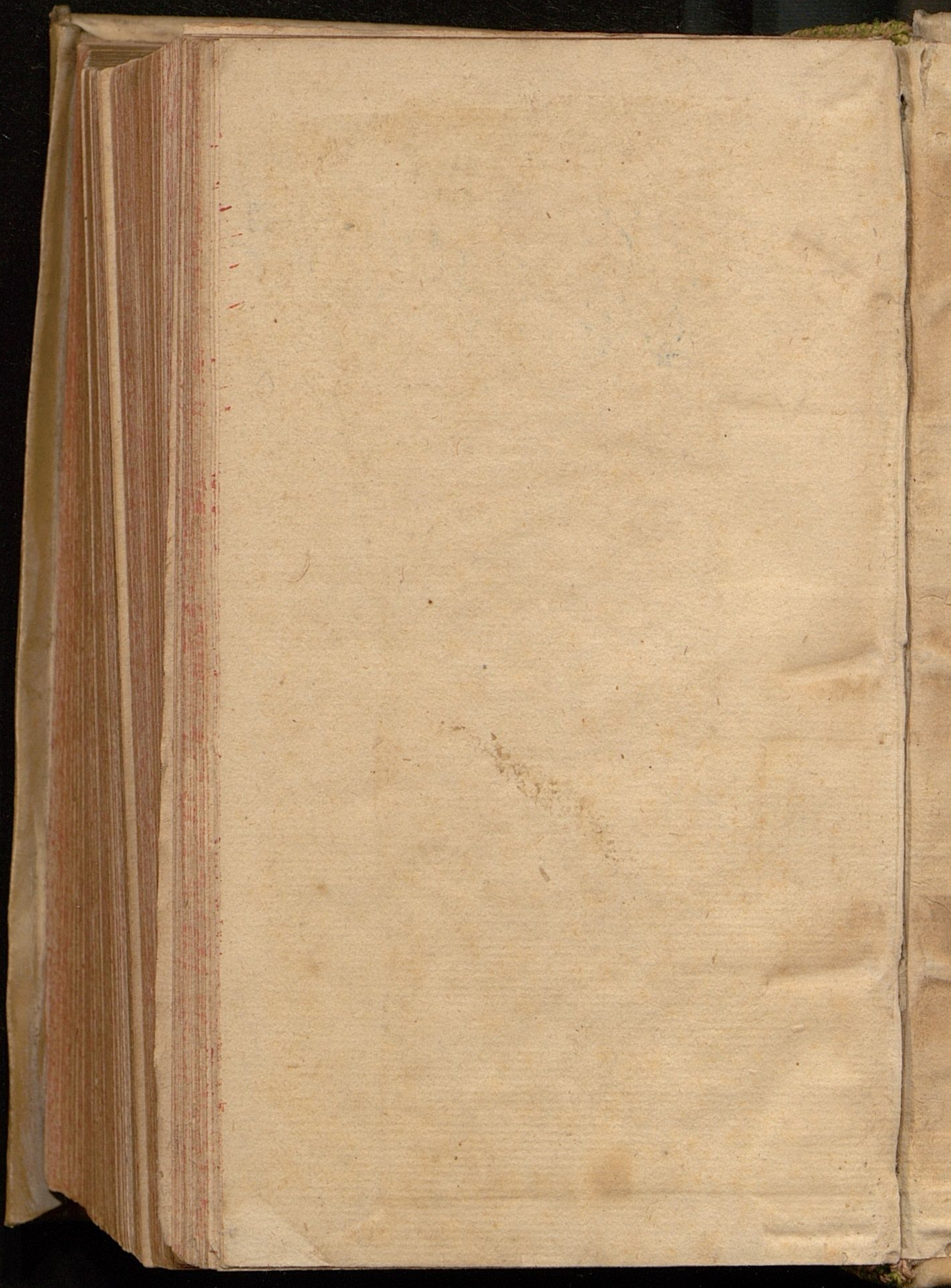

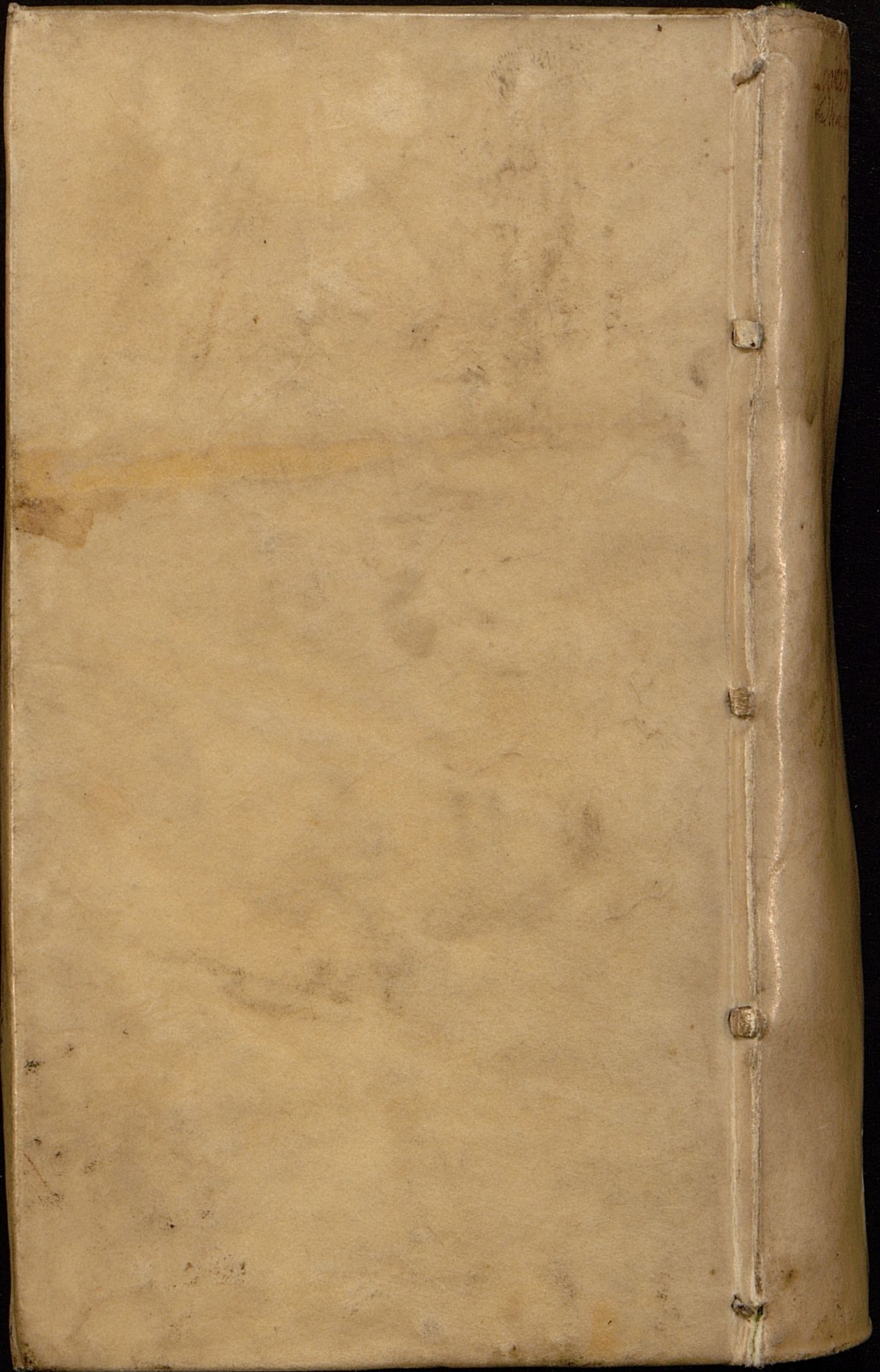

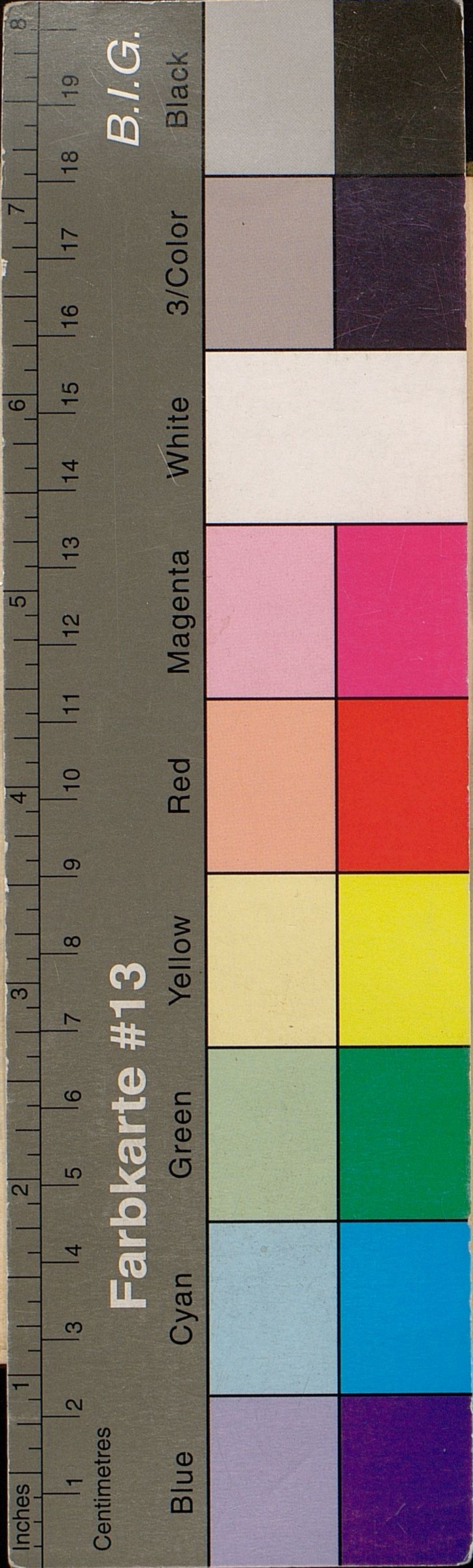
Q 1833 3

ULB Halle 3
005 307 007

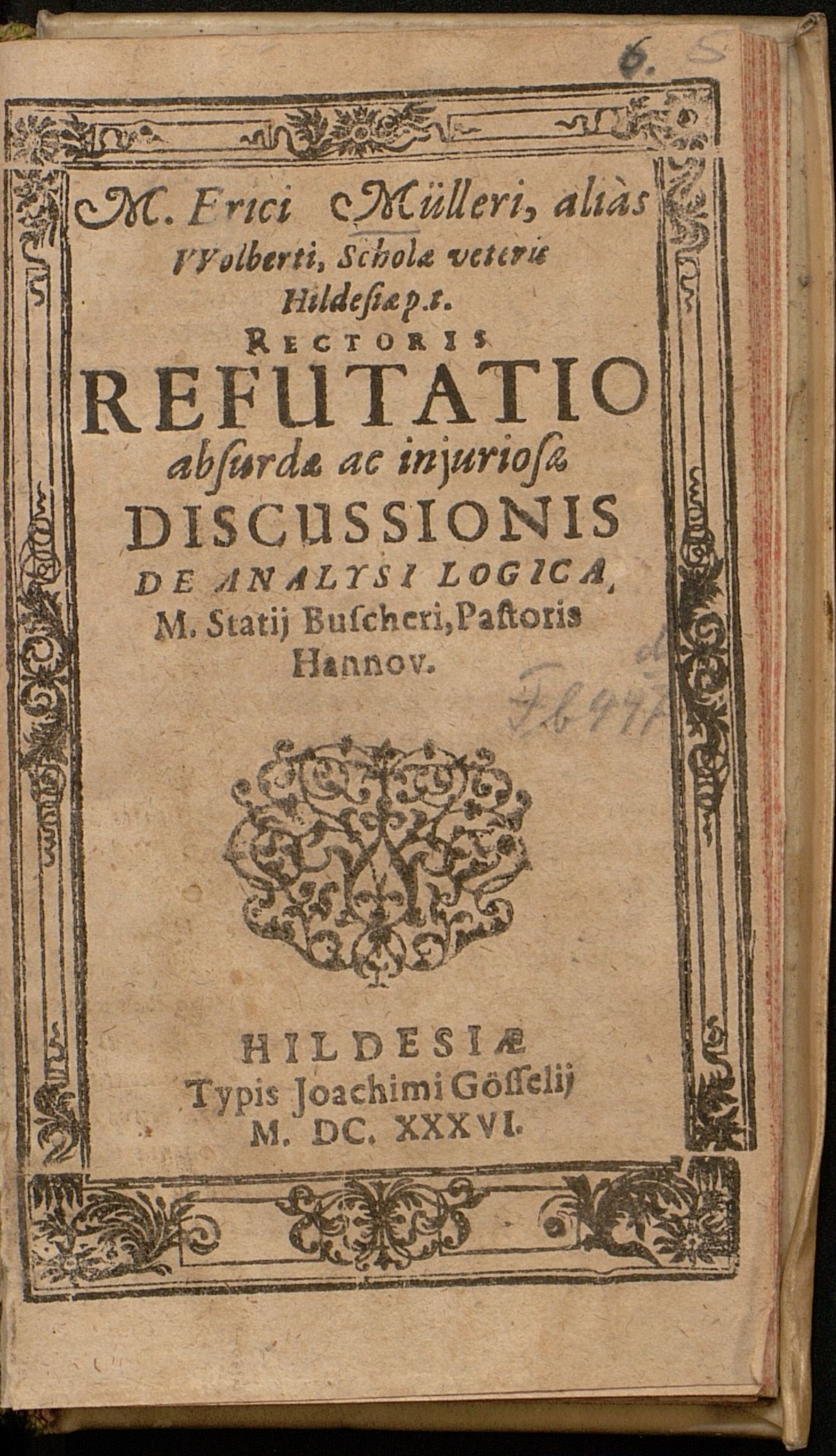
1017

B.I.G.

Farbkarte #13

M. Erici Mülleri, alias
Wolberti, Schola veteris
Hildesie p. t.

RECTORIS

REFUTATIO

absurda ac injuriosa

DISCUSSIONIS

DE ANALYSI LOGICA,

M. Statij Buscheri, Pastoris

Hannov.

HILDESIAE
Typis Joachimi Gösselij
M. DC. XXXVI.